

Csurgó Város Polgármesterétől
8840.Csurgó, Széchenyi tér 2.
Telefon: 82/471-388
Fax: 82/471-095
e-mail: polgarmester@csurgo.hu

Ügyiratszám: CS/2842/2016
Ügyintéző: Ferletyák Márk

Melléklet: ITS

Előterjesztés Csurgo Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Belügyminisztérium a DAOP-6.2.1/13/K-2014-0002; DDOP-; ÉAOP-; ÉMOP-; KDOP-; KMOP-; NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítószámú, „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben) – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében a Terra Studio Kft-vel készítette el Csurgo Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját, amely 2015 év végére elkészült.

Az ITS az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény előírásaival összhangban, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően készült el.

Az ITS készítése során Csurgo Város közigazgatási területén 2 akcióterület került kijelölésre (vasútállomás környéke; Alsóki városrész). A város pályázati lehetőségeit számításba véve szükségessé vált egy új akcióterület kijelölése, amely igazodik a megjelent uniós források felhasználásához.

Központi városrész akcióterület:

Lehatárolása: Csokonai u. – Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium parkja – Városháza köz – Széchenyi tér – Soltra Alajos u. – Semmelweis u. – Baksai Sándor u. – Eötvös u. és Kossuth u. az Eötvös József Általános Iskoláig tartó szakasza.

SWOT elemzés:

ERŐSSÉGEK <ul style="list-style-type: none">• Lakó- és pihenő funkció megléte• Megfelelő helyi tömegközlekedés• Zöldterületek megfelelő aránya• Sport- és rekreációs lehetőségek• Kereskedelmi funkciók megléte• Városi funkciók megléte	GYENGESÉGEK <ul style="list-style-type: none">• Alacsony vállalkozói aktivitás• Túlzsúfolt környezet• Ipari terület a központban
LEHETŐSÉGEK <ul style="list-style-type: none">• A megújított intézmények vonzereje nő• Komplex egészség-megőrzési és fejlesztési programok javíthatják a lakosság egészségi állapotát• Városi funkciók erősítése	VESZÉLYEK <ul style="list-style-type: none">• Intézmények leromlott állapota• Növekvő forgalom miatt jelentkező környezetterhelés• Külső infrastrukturális fejlesztések elhúzódnása, elmaradása• Vállalkozási tevékenység további

	csökkenése, • Munkalehetőségek további szűkülése, • Elvándorlás erősödése
--	---

Fejlesztés típusa: *akcióterületi infrastruktúra fejlesztés*

Fejlesztési célok: *település fenntartható fejlesztésének elősegítése*

Projekt címe: *Fenntartható infrastrukturális fejlesztések Csurgó városközpont akcióterületén*

Az akcióterületet érintő projekt keretében a Csokonai Községi Ház gazdaságos működtetését lehetővé tevő energetikai korszerűsítését és kapcsolódó állagmegóvási munkák elvégzését tervezzük. Az épületenergetikai korszerűsítés részeként nyílászárócserre, homlokzati és tetőszigetelés, világítás korszerűsítés és épületgépészeti fejlesztések megvalósítására kerülhet sor, az állagmegóvás keretében a tetőbeázások megszüntetése készülhet el. A közösségi funkciót ellátó épület melletti parkban a zöldfelület növelését, parkoló kiépítését, meglévő növényfelület rekonstrukcióját és a csapadékvíz hasznosítását tervezzük. A polgármesteri hivatal udvarában lévő alulhasznosított épületek megújítása valósulhat meg gazdaságélénkítési céllal kereskedelmi/szolgáltató funkció kialakításával. A helyszínen felújítással nem érintett, alulhasznosított épületek elbontását tervezzük, zöldfelület növelés és utcabútorok elhelyezésére mellett. Az infrastruktúra fejlesztések a fenntarthatóságot, környezeti nevelést elősegítő programokkal, rendezvényekkel kerül kiegészítésre.

Tervezett fejlesztések:

- Csokonai Községi Ház energia hatékony működést lehetővé tevő megújítása
- Növényfelület növelése
- Csapadékvíz elevezetés-hasznosítás
- Parkoló építse
- Alulhasznosított épület megújítása gazdaságélénkítő céllal

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fent leírtak figyelembevételével, hozza meg döntését.

Határozati javaslat:

Csurgó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jóváhagyja, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. §-ában és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján jóváhagyja a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltak alapján elkészített és véleményezett Csurgó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának módosítását.

Felelős: polgármester

Határidő: pályázati határidő szerint

Csurgó, 2016. május 23.

 Füstös János
 polgármester

Ellenjegyezte:

 Fábian Anita
 jegyző

CSURGÓ VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

II. kötet:
Integrált Településfejlesztési Stratégia

Projekt azonosító: NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Projektvezető: Dulicz László, Kukely György
Megyei koordinátor: Rácz Andrea, Laky Ildikó
Vezető tervező: Pintér Ferenc, Horváth István, Kovács Balázs
Közmű szakági tervező: Bíró Attila, Hanczár Emőke
Zöldfelületi és tájrendezési szakági tervező: Auer Jolán
Gazdaságfejlesztési szakértő: Horváth István és Kovács Balázs
Társadalompolitikai szakértő: Horváth István és Zábrádi Zsolt
Közlekedés szakági tervező: Szálka Miklós és Zombori Gergely
Településtervező: Pintér Ferenc

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	6
2	A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI	8
3	KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	13
3.1.1	Csurgó város jövőképe	14
3.1.2	Átfogó célok.....	16
3.2	A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	18
3.2.1	Tematikus célok	18
3.2.2	Területi célok	21
4	MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	22
4.1	A stratégiai célok és projektek összefüggései	23
4.2	Kulcsprojektek	25
4.3	Hálózatos projektek.....	27
4.4	Akcióterületi projektek	28
4.4.1	Akcióterület ek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	28
4.4.2	Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	32
4.5	Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	35
4.6	A fejlesztések ütemezése.....	37
4.7	A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	38
4.8	A város vonzáskörzetére kihatással lévő fejlesztési elképzelések.....	41
5	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	42
5.1	Külső összefüggések	43
5.1.1	A stratégia és a rendezési tervek összhangja	44
5.1.2	A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja.....	44
5.1.2.1	A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020).....	44
5.1.2.2	A stratégia illeszkedése a Magyarország Partnerségi Megállapodás a 2014-2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum céljaihoz	46
5.1.2.3	A célrendszer kapcsolata a Magyar Növekedési Tervvel.....	46
5.1.2.4	A célrendszer kapcsolata a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával (2012- 2024)	46

5.1.2.5	A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz	47
5.1.2.6	A stratégia illeszkedése Somogy megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához	48
5.1.2.7	A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz	52
5.1.3	A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez	55
5.1.4	A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez	55
5.1.5	A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez	58
5.2	Belső összefüggések	58
5.2.1	A célok logikai összefüggései	58
5.2.2	A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák	59
6	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	61
7	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	66
7.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	67
7.1.1	Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)	67
7.1.2	Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)	67
7.1.3	A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város	68
7.1.4	Szabályozási tevékenységek, eszközök	68
7.1.5	Helyi klímastratégia	69
7.2	Az ITS megvalósítása szervezeti kereteinek meghatározása	70
7.3	Partnerség biztosítása az ITS tervezése és megvalósítása során	71
7.4	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	72
7.5	Monitoring rendszer kialakítása	73
7.5.1	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása	73
7.5.1.1	Módszertan	73
7.5.1.2	A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata	73
7.5.1.3	A monitoring folyamat szervezete	74
7.5.1.4	A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:	75
7.5.2	Indikátorok meghatározása	76
7.5.2.1	Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények	76
7.5.2.2	A stratégia indikátorai	77
8	MELLÉKLETEK	82
8.1	2015.01.12.: Kapcsolatfelvétel, települési elképzelések	83

8.2	2015.02.19.: Megalapozó vizsgálat ismertetése	85
8.3	2015.03.12.: Célrendszer kialakítása	88
8.4	2015.04.29.: Lakossági fórum	91

Csurgó Város középtávú fejlődési pályájának meghatározásához szükséges a 2010-ben elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia, felülvizsgálata, aktualizálása.

Csurgó Város Integrált Településfejlesztési Stratégia a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 30. § (4) bekezdésének megfelelően Csurgó Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a 121/2015 (II.27) sz. határozatával döntött arról, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának. E határozatban a Képviselő-testület döntött a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról is.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. 6. § (1) A középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, amely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Csurgó Város Önkormányzata Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Csurgó város megfelelően pozícionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Somogy megyei területfejlesztési koncepció és program, melyek keretét adnak a településfejlesztési elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Csurgó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

2 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitékint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

A helyzetelemzés legfontosabb megállapításai a következők:

Településhálózat

Csurgó a Budapest-Zágráb fejlesztési tengely mentén fekszik. A Dél-dunántúli régió legnagyobb városa Pécs, míg Kaposvár és Szekszárd regionális alközpont, megyeszékhely. Csurgó a közel 80 km-re fekvő Kaposvárhoz van közelebb, így ettől a várostól várható elsősorban a fejlesztési központ kisugárzó hatásának érvényesülési feltételeinek megteremtése. A Csurgói járás 496 km²-es területével Somogy megyében az egyik legkisebb térség. Csurgó e térség központja. A járást tizennyolc település alkotja, melyek földrajzilag összefüggő területet fednek le. Csurgó az országhatár közelében fekszik. Korábbi közlekedési, gazdasági és kulturális kapcsolatainak egy része ma az ország határán kívül helyezkedik el. A XX. század nagy részében ezek a kapcsolatok történelmi okokból nem működhetek, így a XX. század elején még virágzó város elvesztette egykori központi szerepét, lassan visszafejlődött, mára periférikus helyzetbe került. Csurgó településhálózati szerepkörében a középfokú ellátó központi szerepkör növelésére, és a határokon túli együttműködés kiterjesztésére törekszik.

Társadalom

Az országos, regionális és megyei tendenciához hasonlóan, Csurgón is megfigyelhető a fokozatos, lassú ütemű lakosságcsökkenés. Ennek egyik oka, hogy a természetes fogyás. Csurgó ebben a tekintetben 2007-ig jobban teljesített mind az országos, mind a megyei átlagnál, azonban ezt követően jelentős visszaesés következett be, jelenleg már mindkét értéktől elmarad. A másik, hogy a városba nem jelentős mértékű a bevándorlás, a beköltözők elsősorban a közeli településekről, valamint a közeli városokból (Nagyatád, Barcs) érkeznek. A migráció 2000 óta szinte minden évben negatív. Jellemző tendencia, hogy a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók főiskolai-egyetemi tanulmányaik befejezésével nem térnek vissza Csurgóra, a nagyvárosokban maradnak. Ezen túl jellemző a szegényebb, szakképzetlen rétegek kiköltözése a járás kisebb településeire az életköltségeik csökkentése céljából. Csurgón a gyermekkori aránya átlag feletti, a népesség előregedése kisebb mértékű, mint az országos átlag. E viszonylag kedvező állapot megítéléséhez azonban hozzá kell tenni, hogy a születések száma Csurgón is folyamatosan csökken, ami kedvezőtlen irányba tolja a folyamatot. Csurgón egyedüli kisebbségként a cigány van jelen, mely csoport létrehozta és működteti a saját nemzetiségi önkormányzatát. A 2011-es népszámlálás alapján Csurgón 918 roma él. Az aktív korú (15-59 éves) lakosságon belül relatíve magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel, s igen alacsony a felsőfokú végzettségűek aránya, mely igen kedvezőtlen humán erőforrás kínálatot biztosít a helyi foglalkoztatók számára. Csurgón és a járásban az általános iskolát be sem fejezők aránya jelentősen meghaladja az országos és a megyei átlagot is. Csurgón és térségében az elmúlt években megsokszorozódott a jövedelempótló támogatásban részesülők és az ellátatlanok aránya. A város jelentős intézményhálózattal rendelkezik (óvodák és bölcsőde is működik, két állami és egy egyházi általános iskola, egy alapítványi és egy egyházi

középiskola). A járásban a civil aktivitás meghaladja az országos átlagot. A szervezetek elsősorban a közösségi tervek fejlesztésében és a közösségi kapcsolatok erősítésében töltenek be fontos szerepet, de emellett jelentősek a hagyományörző és más kulturális céllal alapított egyesületek, alapítványok is.

Gazdaság

Csurgó 1989 márciusában kapott újra városi rangot. A várossá avatás, majd az azt követő társadalmi átalakulás jelentős változásokat eredményezett. A város szellemi központ szerepköre, kulturális tradíciói az intézményhálózat megőrzését, fejlesztését követelték meg. A járás nagymértékben mezőgazdasági jellegű, kiterjedt erdőgazdálkodással, a lakosság jelentős része ma is a mezőgazdaságból él. Ugyanakkor az ipar is jelen van Csurgón. A csurgói ipari park elsősorban olyan kis- és közepes vállalkozások betelepítését célozza, melyek a járás hagyományos gazdasági bázisain képesek innovatív beruházások révén korszerű, az EU-ban is versenyképes termékek előállítására. Az innovációs programon belül, a térség adottságaira való tekintettel a térség törekvése a térségben folyó intenzív kavicsbányászatra épülő betonelem-gyártás lehetőségének kiaknázása, valamint korszerű élelmiszeripari termékek fejlesztése és gyakorlati elterjesztése. A vállalkozói lehetőségek kihasználásával a vendéglátásban is fejlődés kezdődött.

Táji és természeti adottságok

Csurgó három tájegység találkozási helye. Területébe északnyugatról a Zákány-Csurgói domboság, a Zalaapáti-hát legdélebbi tetői nyúlnak be (Öreghegy, Újhegy). Északkeletről Belső-Somogy síkká laposodó homokhajlatai övezik, míg délen a Dráva egykori árterét határolja a város alatt végighúzó hullámos magaspart. Somogy legkisebb tájegysége, maximum négy kilométer szélességű sávban, Órtilostól Drávatamásig hetven kilométer hosszúságban nyúlik. Ezen a tájon, mint az ország legnagyobb részéhez hasonlóan a földtörténet harmadkorában keletkezett pannon tengeri üledékek rakódtak rá pleisztocén és a holocén képződmények: a lösz, homok ártéri hordalék. A mai felszínen a völgyek jelzik a főként ÉNY- DK- i irányú, valamint az erre merőleges törésvonalak helyét. A törések mentén a szél munkája mellett döntő jelentőségű a vizek szerepe, melyek nagyjából az adott töréses árkokban helyezkednek el. A Csurgói dombok kialakításában meghatározó szerepet játszott a területén végighaladó, erősen kanyargó Dráva folyó, mely nagy mennyiségű hasznosítható nyersanyagot eredményezett. A homokos térszínek ritkák a kistájon, uralkodóbb felszínakaró a lösz, melynek gazdag formációi - löszpartok, löszmélyutak - megtalálható a város és a környező települések szőlőhegyein is. A táj valamivel magasabb a Marcali-hátnál, és felszíne élénkebb, változatosabb. Csurgó átlagosan 140-150 méter tengerszint feletti magasságon fekszik.

Zöldfelületek

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, közkertek, a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei, lakókertek, erdő- és mezőgazdasági területek (kiskertek), vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöltsávok, fasorok). Zöldterületek tekintetében az utóbbi időben indult meg egy pozitív irányú változás. Folyamattá vált a közterületek gondozása, a virágosítás, s parkok megújítására is sor került. A sok fejlesztés ellenére még mindig van tennivaló. A zöldfelületek mennyiségi növelése mellett a funkcionális fejlesztés is fontos. A városkép, a rendezettség az épületeken kívül a közterületek állapotától is függ, továbbá az azt használó népességtől, annak szemléletétől, értékrendjétől. Nemcsak Csurgón, hanem országos szinten is szemléletváltásra, a környezettudatosság erősítésére lenne szükség, mert a fenntartható fejlődést csak így lehet megvalósítani. Csurgó Helyi Építési Szabályozásáról szóló rendelete 6 egyedi tájértéket helyezett védelem alá. Védelmet élvez a Református Gimnázium parkja, mint helyi jelentőségű természetvédelmi érték.

Épített környezet

A város jellemzően három központú. Építészetét tekintve megtalálható benne az 1900-as évek polgári építésze, a hagyományos paraszti építészet és az iparosodáshoz igazodó, az 1970-es és 1980-as évekre jellemző funkcionális építészet. Közlekedési szempontból meghatározó az észak-déli irányú közlekedési főtengely, illetve az ide csatlakozó gyűjtőút hálózat és alacsonyabb rendű lakóút hálózat. A város fejlődéstörténetében meghatározó szerepet kapott az 1800-as évek végén, 1900-as évek elején, illetve a háborút követő időszakban is a kereskedelem. Az 1950-es évek ellenséges politikai légköre a város kereskedelmi szellemiségét gyakorlatilag teljesen lerombolta. Műemlékek tekintetében a város helyzete átlagosnak mondható, kiemelkedő jelentőségű műemlékkel nem rendelkezik.

Közlekedés

A Csurgói járást elkerülik az országos és nemzetközi gyorsforgalmi útvonalak, azonban az M7 autópálya a 6819., majd a 61. sz. másodrendű főúton fél órán belül elérhető. A térség területét két főközlekedési útvonal érinti. A tömegközlekedést a Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zrt. helyi, helyközi és távolsági járatai bonyolítják le. Az autóbusz-állomás a város központjában van, minden irányból könnyen elérhető. A közigazgatási centrumtól 150 méterre, a MÁV állomástól 2 kilométerre helyezkedik el. Az állomás napi utasforgalma átlagosan 2000 fő körül alakul, a reggeli és délutáni csúcsforgalom átlag órájának forgalma 400-500 fő. A közutak és járdák 19,1 km hosszúak, melyből 15,8 km kiépített, 3,3 km kiépítetlen. A város közlekedésfejlesztési tervei között szerepel a meglévő utcák és terek beillesztésével, valamint új utca nyitásával városi sétálózóna kiépítése. Ezen kívül szükséges a teljes mértékben hiányzó kerékpárutak kiépítése is.

Közművek

A város közműellátottsága folyamatosan javul. A közüzemi ivóvízhálózat hossza folyamatosan nő, és a közüzemi ivóvíz-vezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma is folyamatosan emelkedett az évek során. Ennek a növekedésnek az üteme a lakásszám gyarapodásánál is nagyobb mértékű volt, így ezen lakások aránya mára meghaladja a 90%-ot. A közüzemi szennyvízcsatorna-hálózat hossza is növekedett, és a tervek között szerepel a további fejlesztés is. A csatornázottsági arány igen kedvező, a közcatornába bekapcsolt lakások aránya 100%-os.

A fejlesztések kockázatai

A stratégia megvalósítását a város által befolyásolható belső, illetve a város hatáskörén túl mutató külső tényezőkből fakadó kockázatok befolyásolhatják.

Belső kockázatok	Külső kockázatok
Lakosság érdektelensége	Országos szintű gazdasági problémák
A városi lakosság identitástudatának csökkenése	Kedvezőtlen pályázati feltételek
Kedvezőtlen demográfiai- és munkaerő piaci változások	Szabályozási környezet változása
Szegregációs problémák	Tervezett fejlesztések elmaradása
Alacsony befektetői kedv	
Önerő hiánya	

A külső – belső kockázatok mellett a kockázati tényezőket alapvetően három kategóriába soroljuk:

- Fizikai kockázatok

- Pénzügyi, gazdasági kockázatok
- Szervezeti kockázatok

A stratégia végrehajtását befolyásoló kockázatok bekövetkezési valószínűségét (kicsi, közepes, nagy), azoknak a projekt céljaira gyakorolt hatását (kicsi, közepes, nagy), valamint a felmerülő kockázatok kezelési stratégiáját az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Kockázat megnevezése	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása a stratégia megvalósulására	Bekövetkezésük valószínűségét csökkentő intézkedések	Bekövetkezésük esetére tervezett intézkedés
A város társadalmának passzivitása, érdektelensége a városfejlesztéssel szemben. A város lakossága nem éli meg a fejlesztéseket sikertörténetként.	közepes	nagy	A városfejlesztési tervekbe a helyi lakosság minden rétegét be kell vonni már a tervezés megkezdésekor. A tervekről tájékoztatni kell a lakosságot, a véleményeket be kell építeni.	Tájékoztatás, meggyőzés
2. A városi lakosság identitás tudatának csökkenése. A lakosság nem tud büszke lenni városára.	kicsi	közepes	A városközpont további fejlesztése, új funkciók betelepítése	A civil társadalom bevonása az előkészítésbe
3. A népességszám további csökkenése, az elvándorlás növekedése a képzett és fiatal munkavállalói csoportokban. A város munkaerőpiacának gyengülése.	közepes	nagy	A gazdaságfejlesztési programot aktualizálni kell a városnak, ezen belül foglalkoztatási tervet kell készíteni. A munkahelyteremtés programjáról tájékoztatni kell a lakosságot.	Motivációs eszközök alkalmazása, képzési, foglalkoztatási programok indítása.
4. Szegregálódó területek és az ott élő lakosság számának növekedése. A felzárkóztatási programok sikertelensége.	közepes	nagy	A társadalmi szolidaritás erősítése	A szegregálódó területen élők számára munkahelyteremtési program indítása.
5. Alacsony befektetői kedv. Helyi vállalkozók befektetéseiket döntően nem a városban valósítják meg.	kicsi	nagy	Alap infrastrukturális fejlesztések önkormányzati megvalósítása. A befektetési lehetőségekről már a tervezés szakaszában tájékoztatni kell a helyi vállalkozói csoportokat. A gazdaságfejlesztési program	Kedvezmények biztosítása. (adókedvezmények), Erőteljes marketing tevékenység

Csurgó szerkezetileg, városképi arculatában, karakterében és területhasználati jellemzői alapján önálló, szerves egységet képez, nem tagozódik városrészekre.

3 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az integrált településfejlesztési stratégia - a településfejlesztési koncepcióval és az Európa 2020 stratégiával összhangban - Csurgó város 2020-ig elérni kívánt fejlesztési céljait határozza meg.

3.1.1 Csurgó város jövőképe

Csurgó településfejlesztési koncepcióját a 13/2010. (IX. 27.) sz. határozatban fogadta el a város képviselő testülete.

A településfejlesztési koncepcióban Csurgó városának hosszú távú városfejlesztési jövőképe:

„A város 15-20 évre szóló hosszú távú céljának megvalósítása révén egy olyan európai kisváros jövőképe rajzolódik ki, melynek épített és természetes környezete minőségi fejlődésen haladt keresztül, a város népszerűsége pedig folyamatosan növekszik a gazdaság szereplői körében, amelyek hozzájárulnak a település hátrányos helyzetének mérséklésében.”

A város jövőképe elérését meghatározó fejlesztési irányok:

A gazdaság fejlesztése, munkanélküliség csökkentése

- a vállalkozások modernizációjának ösztönzése, mely által foglalkoztatottak számának növelésére nyílik lehetőség,
- új, magas hozzáadott értéket előállító gazdasági tevékenységek megtelepítésének ösztönzése,
- a település meglévő, illetve betelepítendő vállalkozásainak innovációs környezetének javítása,
- vállalkozási tevékenység letelepítése és bővítése érdekében a városon belül megfelelő infrastruktúrával ellátott terület biztosítása,
- új, elsősorban felsőfokú, szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalkozások vonzása érdekében a befektetések ösztönzésére vonatkozó szervezeti háttér megújítása,
- a munkaerő kínálatának a foglalkoztatási igényekhez való igazítása,
- a közügyekkel, közszolgáltatásokkal, vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó intézmények szervezeti megújulása,

Turisztikai kínálat fejlesztése

- a települési turisztikai marketing tevékenység fokozása, szervezeti feltételeinek biztosítása,
- turisztikai- és háttérzolgáltatások összetételének fejlesztése, mint pl. turisztikai termékcsomag,
- tematikus attrakciók létrehozása, melyek a megfelelő interpretációs eszközöket felhasználva, a látogatók igényeit kielégítő szolgáltatásokkal kiegészítve jelentős vonzerővé válnak,
- turizmusból származó jövedelmek növelése és a településen belül a turizmus tér- és időbeli szétterítése,
- a turisták kikapcsolódását, sporttevékenységét szolgáló létesítmények, szórakozóhelyek fejlesztése, nyüzsgő, étellel teli nyaralóhely kialakítása,
- a turisztikai szolgáltatások közvetítésére szakmailag felkészült, hozzáértő szervezet kialakítása; információk szolgáltatás kihasználtságának növelése,
- a turizmusban érdekelt helyi szervezetek együttműködésének továbbfejlesztése,
- a városra jellemző népművészet, népszokások, népi építészet, gasztronómia kultúrkörének felerősítése,

A helyi lakosság életminőségének növelése a „város fenntartható” fejlődése révén a város lakhatóságának – élhetőségének javítása az életminőség, a környezeti feltételek emelésével;

- a városi épített környezet javítása
- a város kulturális, szabadidős és sport lehetőségeinek javítása
- a környezeti fenntarthatóságra alkalmazott módszerek megismertetése
- a környezetgazdálkodás intézményi rendszerének felállítása
- az integrált fejlesztési tervek kidolgozásához, a közszféra, a lakossági csoportok és a magánszereplők megfelelő bekapcsolása;
- anyagi erőforrások koncentrálása a településfejlesztésre,
- intézményi infrastruktúra fejlesztése, közszolgáltatások korszerűsítése,
- a szolgáltatási és kereskedelmi szféra fejlesztése a lakossági igények kielégítésére,
- a helyi gazdaság fejlődése révén a foglalkoztatás és a jövedelmi helyzet stabilizálódása,

Környezet minőségének javítása, közterületek fejlesztése, zöldterületek növelése, parkosítás növelése,

- szennyvíztisztítók kiépitése, illetve a meglévők továbbfejlesztése,
- települési környezetvédelmi program elkészítése
- környezetvédelmet szolgáló ismeretek elterjesztésének ösztönzése,
- közösségépítés, a lakosság általános képzési programjainak támogatása,
- az egészséges lakóhelyet biztosító és a településképet kedvezően befolyásoló helyi tervek, programok készítése, ezek megvalósulását segítő rendeletek, intézkedések meghozatala.

Az IVS-ben megfogalmazott jövőkép Csurgó város számára „a leghátrányosabb helyzetű járás szerepkörből való kitörést” jelöli meg feladatként.

A településfejlesztési koncepcióban és az IVS-ben meghatározott jövőkép felülvizsgálatra került, egyrészt az azóta eltelt időtáv, másrészt Csurgó város vezetése által megfogalmazott új igények miatt.

Csurgó város jövőképe:

A város jövőképe a város azon kívánatos állapotát vázolja fel, amelynek elérése érdekében az önkormányzat és a stratégia egyéb érintettjei (a partnerség) saját eszközeikkel cselekszenek, ezzel a város lépésről lépésre közelebb jut a jövőképben vázolt állapothoz. A jövőkép hosszú távon határozza meg a fejlesztési tevékenységek fő irányait. Jelen stratégia feltételezése, hogy a folyamatos fejlesztések eredményeként a jövőkép fő elemei 2020-ig teljesülhetnek.

A jövőkép a hosszú távon (15-20 év alatt) elérendő céljait határozza meg. Ez egyrészt demográfiai jellegű, másrészt a város vonzáskörzetébe tartozó települések feladatmegosztására vonatkozik (különös tekintettel a térségi feladatok ellátásának koordinációjára, mekkora gazdasági potenciál bővülésre számítanak a városban, milyen szektorban, és mely városi területeken, mely városi térségüket neveznék válságtérségnek, és miért, hogyan kívánják átalakítani a közszolgáltatási rendszerüket, városi környezet, életminőség, kultúra stb.).

CSURGÓ 2020-RA VONZÓ, ÉLHETŐ VÁROSI KÖRNYEZETTEL RENDELKEZŐ, TÁJÉRTÉKEKRE ÉS FENNTARTHATÓ GAZDASÁGFEJLESZTÉSRE ALAPOZÓ TELEPÜLÉS.

3.1.2 Átfogó célok

Csurgó hosszú távú fejlesztési céljai felülvizsgálatra kerültek a településfejlesztési koncepció elkészítése óta eltelt időszak külső és belső körülményeinek átalakulása miatt. A hosszú távú fejlesztési célok az alábbi alapértékek mentén kerültek meghatározásra:

Nyitottság és együttműködés:

- Járási központ szerepéből adódóan a járás kistelepüléseivel ápolott kapcsolatokban
- A város, illetve vezetésének kapcsolatában a lakossággal, a civil szervezetekkel, egyházakkal, egyházi intézményekkel, valamint a helyi és betelepült vállalkozásokkal és a város látogatóival.

Értékmegőrzés és fenntartható fejlődés:

- A természeti és környezeti értékek fenntartása, ápolása, használata során
- A fejlesztések környezetterhelésének minimalizálására való törekvések során, a fenntarthatóság, mint elsődleges szempont érvényesítésében a befektetés ösztönzési és vállalkozás támogatási valamint infrastruktúra-fejlesztési tevékenység során
- A kulturális tevékenységek ösztönzése, támogatása során

Esélyegyenlőség:

- A városi közszolgáltatásokhoz, városi munkahelyekhez és kultúrához való hozzáférésben a város minden polgára számára
- Támogatásban és segítség nyújtásban megjelenő szolidaritás mindazon társadalmi csoportokkal és egyékekkel, akik saját erőfeszítésükkel képtelenek hátrányos helyzetük megváltoztatására

A fenti alapértékek érvényesítésével Csurgó városa alapvető és általános célként az itt élők életminőségének javítására törekszik az alábbi 3 területre koncentrálni:

Élhető és vonzó település megteremtése

A városfejlesztés elsődleges célja minden esetben az élhető és minőségi városi környezet megteremtése, mind a város lakói, mind a városba látogatók számára. A minőségi városi környezet hozzájárul lakók életminőségének javításához, javíthatja a demográfiai trendeket, és hozzájárul az idegenforgalmi vonzerő – ezáltal a térségi versenyképesség – növeléséhez. Ezt a város az épített- és természeti környezetének értékőrző megújításával, minőségi fejlesztésével érheti el, melynek nagy hagyományai vannak Csurgó esetében.

A városfejlesztés sikeressége nagymértékben függ az „integrált szemléletmód” érvényesítésétől, vagyis attól, hogy a döntéshozók, beruházók és tervezők képesek-e saját céljaikon, érdekeiken túllépve megteremteni a projekt sikerességéhez szükséges integrált fizikai, gazdasági és társadalmi környezetet, valamint attól, hogy időben felismerik-e azt a pillanatot, amikor a korábbi stratégia felülvizsgálatra szorul. Csurgó az elmúlt évtizedek tervszerű fejlesztéseivel egy ciklus vége felé közeleg, ahol az infrastruktúra fejlesztéséből, az épített és természeti értékek megújításából már csak néhány hiányzó elem megvalósítása szükséges. Ezzel párhuzamosan azonban új célokat szükséges kitzűzni, amelyek összefoglalva a szolgáltató városként határozhatunk meg. A szolgáltató város

megvalósítása egy olyan folyamat, ahol az infrastruktúra kiépítéséről a hangsúly fokozatosan az életminőséget javító szolgáltatások felé tolódik, és ahol az önkormányzat olyan tevékenységeket vállal fel, melyek eddig nem tartoztak a feladatkörébe, vagy eddig meg sem jelentek társadalmi igényként. A szolgáltató város ügyfélbarát közigazgatással rendelkezik, „okos” megoldásokat alkalmaz, aktívan közreműködik a befektetés ösztönzésben, és hatókörébe tartozó vállalkozások együttműködésének szervezésében, saját működési körében is megújuló energiaforrásokra és fenntarthatóságra alapoz, szakmailag támogatja a lakossági energetikai fejlesztéseket, közreműködik a városi migráció pozitív irányba alakításában, nagy hangsúlyt helyez a helyi közösség kohéziójának megtartására, és a településmarketingre. E célok elérése érdekében Csurgó projektszemléletben gondolkodik, azzal a távlati céllal, hogy e tevékenységek a fejlesztési ciklus végére önfenntartóvá váljanak.

Gazdasági potenciál növelése

A rendszerváltozás és a gazdasági átalakulás, a privatizáció során a város és a térség nagyvállalatainak átalakulása után több kis- és középvállalkozás jött létre, megtartva a nagyvállalat termékeinek és piacának egy részét. Tovább lépésüknek, fejlődésüknek infrastrukturális, humánkapacitás, és pénzügyi akadályai vannak.

Csurgó és térsége számára a belső erőforrások, vagyis a nyersanyagbázis, emberi tőke, termelési hagyományok és a meglévő kapacitások jelentik egy korszerű technológiára és megújult szervezeti keretekre épülő, versenyképes ipari szektor alapjait, vagyis a már megtelepült és működő cégek továbbfejlődésének támogatására kell helyezni a hangsúlyt, de megtartva annak a lehetőségét, hogy új cégek is betelepülhessenek.

A város turisztikai vonzerejét természeti, táji adottságai, a termál- és gyógyvizek jelenléte, a fejlett egészségügyi infrastruktúra, az épített környezet minősége és gazdag kulturális értékei adják. Ezek közül is legszámottevőbb fejlesztés és kitörési pont – a kedvező egészségturisztikai keresleti trendekhez igazodva - a gyógyvízre épülő egészségturizmus, valamint ennek specializált változata, a sportturizmus lehet.

Térségi szerepkör erősítése

Csurgó járásközponti szerepköréből adódóan a térségi alapeladatokat a város látja el. A járás egységes fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség képessé váljon arra, hogy problémáit és szükségleteit közösen tudja megfogalmazni, majd ezeket integrált programokká alakítsa. Csurgó város jelen stratégiai dokumentuma összehangoltan, a kölcsönös egymásrataltság felismerésével és az együttműködés további erősítésének szándékával készült. A járás szervezeti keretei biztosítják a hatékony együttműködést.

Az együttműködéshez szükséges a térségi szinten jelentkező fejlesztési igények, projektjavaslatok ismerete és számbavétele, valamint a folyamatos egyeztetés és tájékoztatás a tervezett vagy éppen megvalósuló fejlesztésekről. A közös érdekű fejlesztések megvalósításakor létrejövő együttműködések olyan többteletört jelenthetnek a térség számára, amely a további fejlődés mozgatórugójává válhat. Ennek érdekében szükséges:

3.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Csurgó város 2020-ig elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései egyrészt városi szintű tematikus célokat, másrészt térségi szintű területi célokat foglalnak magukban.

A városközpontra kidolgozott program, a városi átfogó céllal, és az egyes ágazati célokkal összhangban van, a meglévő funkciók megerősítésére irányul.

A fent vázolt célrendszer koherenciáját egyértelműen biztosítja, hogy a benne foglalt célok gyakorlatilag egy vezérfonalra épülnek fel. Az ITS-ben meghatározott minden tematikus és városrészi cél megvalósulása végső soron a Csurgó gazdaság fejlődését, az életkörülmények javulását szolgálja maximálisan figyelembe véve a város adottságait, és eddigi fejlődési irányát. A célok elérését szolgáló fejlesztések jellemzően funkcióerősítő fejlesztések lesznek. Városi szintű funkcióvesztés nem történik, a középtávú program nem befolyásolja a funkciók történetileg kialakult, elfogadott és alapvetően megfelelő rendszerét, zárványok nem keletkeznek: az elégtelen gazdasági (turisztikai és kereskedelmi) funkciók kiemelt fejlesztése mellett elsősorban a lakókörnyezeti minőség, és ezek együttes hatásaként a térségi szerepkör erősítése valósul meg.

3.2.1 Tematikus célok

A tematikus célok a középtávú városfejlesztési célok mentén kerültek meghatározásra, amelyek főbb beavatkozási területei a gazdaság, a társadalom és az életminőség javítása. A tematikus célok rendszerét az alábbi táblázatok foglalják össze:

1. Élhető és vonzó település megteremtése	
T1	Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása
T2	Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása
T3	Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése
T4	Megújuló energiaforrások alkalmazása
T5	Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése

2. Gazdasági potenciál növelése	
T6	Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása
T7	Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával
T8	Városmarketing-tevékenység fejlesztése

3. Térségi szerepkör erősítése	
T9	Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével
T10	Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése
T11	Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése

A település tematikus céljai között szerepel a humán alapszolgáltatások elérhetőségének javítása, komplex szolgáltatásokat nyújtó integrált központok kialakításával, valamint a város által biztosított humán jellegű szolgáltatások minőségének fejlesztése, színvonalának javítása.

- Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása
- Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása
- Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése
- Megújuló energiaforrások alkalmazása
- Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése

A humán alapszolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása kiemelten fontos a leszakadó vagy hátrányos helyzetű településrészekben, térségekben. A leértékelődő városi területek és főképp romák által lakott telepek fenntartható társadalmi, környezeti megújulásának elősegítése, a közösségi és szociális funkciók megjelenésének támogatásával, valamint a meglévő funkciók megerősítésével a társadalmi kohézió erősítése érdekében.

A város gazdaságának fejlesztéséhez elengedhetetlen az inaktív és a munkanélküli lakosság visszavezetése a munkaerőpiacra. Ehhez egy, a piaci igényekhez és elvárásokhoz illeszkedő, induló vállalkozások infrastruktúra fejlesztését szolgáló programra és képzési, valamint átképzési struktúrára van szükség. A munkaerő képzettségi szintjének javítása pedig elengedhetetlen feltétele a korszerű gazdasági tevékenységek meghonosításának.

Az önkormányzat célja a település köznevelési intézményei esetében a még hiányzó infrastruktúrafejlesztések befejezése. Több városi közoktatási intézmény járási szerepkörrel is bír, így hatásuk a járásban is érződik.

A városban lakók jobb életminőségének elérését szolgálják az egészségügyi-, szociális- és kulturális szolgáltatások fejlesztésével, illetve a szolgáltatásokat biztosító intézmények modernizálásával, fejlesztésével kapcsolatos célkitűzések. A színvonalas, és tartalmas rekreáció lehetőségének megteremtését célozza meg a településközpont integrált fejlesztésével.

Az önkormányzati feladat-ellátás hatékonyságának és színvonalának növelése által az önkormányzat célja a város és térségének közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosítása, a lakossági elégedettség növelése. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtésében fontos cél a település közintézményeinek akadálymentesítése.

Csurgó város vezetése a település hátrányos helyzetének felszámolására elsődlegesen a gazdaságfejlesztésben lát lehetőséget. A város gazdaságfejlesztési stratégiájának tematikus céljai:

- Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása
- Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával
- Városmarketing-tevékenység fejlesztése

A város célja a gazdasági és intézményi szereplők hatékony együttműködésének elérése, a mikro-, kis- és középvállalatok működésének hatékony fenntartásával, a vállalkozók aktivitásának és szolgáltatói hátterének erősítésével. A város diverzifikált, jól működő gazdasága alapvető feltétele a lakosság életminőségének növekedésének azáltal is, hogy a vállalkozások foglalkoztatást és megélhetést biztosítanak az aktív népesség számára.

A város fontos gazdaságpolitikai célnak tartja, hogy rendelkezésre álljanak olyan versenyképes üzleti infrastruktúrák, melyek szükségesek a külső vállalkozások, befektetések városba vonzására. Az városban található ipartelepek biztosítják a vállalkozások számára az alapvető termelési helyet, infrastruktúrát, valamint a versenyképes működéshez szükséges speciális szolgáltatásokat, illetve szolgáltatásaik révén elősegítik partnereik marketing, termelési, szervezési, valamint beszerzési és értékesítési tevékenységének fejlődését. Ezáltal a helyi vállalkozások alkalmasak lesznek a betelepülő vállalkozásokkal beszállítói kapcsolatok kialakítására is. A gazdasági infrastruktúra fejlesztésének érdekében a város különös hangsúlyt fektet az iparterületek infrastrukturális fejlesztésére, és befektetés-támogatási politikájával ösztönzi a vállalkozások által kezdeményezett beruházásokat, valamint a vállalkozások közötti együttműködés megteremtését.

A vállalkozások működéséhez, bővüléséhez szükséges munkaerő biztosításának kézenfekvő útja a munkaerőpiacról kiszorult képzetlen, hátrányos helyzetű rétegek számára értékteremtő, helyi piacra termelő munkalehetőségbe integrált képzési rendszer kialakítása, amely képes áthidalni a jelenleg meglévő szakadékokat.

Közvetetten a gazdasági versenyképesség növekedéséhez járul hozzá a térség turisztikai vonzerejének növekedése. Csurgó ehhez elsőrendű prioritásként a város fő turisztikai vonzerejének számító attrakciók szolgáltatásainak, a kapcsolódó szálláshelyek (Zis-tó melletti kemping), valamint a városmarketing tevékenység fejlesztését határozza meg.

Csurgó városának jelentős idegenforgalmi vonzerőt nyújt változatos természeti környezete. A természeti örökségre épülő turizmus kiaknázására, a természetjáró turizmus fejlesztésére kitűnő környezetet teremt. A város és környezetének természeti értékeire alapozó turisztikai fejlesztéseknek összhangban kell állnia a természet védelmével, és egyensúlyban kell állítania a természeti értékek bemutatását az értékek megőrzésével. A tömegturizmus helyett a magas minőséget, és egyediséget nyújtó aktív turizmus kell, hogy legyen a fejlesztés fő iránya, hiszen lehetőség van természetjárásra, lovaglásra, kerékpározásra, teniszezésre, túrázásra, vadászatra, horgászatra.

Csurgó városa különösen fontosnak tartja kedvező földrajzi adottságainak kihasználásával a határ menti és a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok, gazdasági együttműködések kialakulásának ösztönzését, a határ menti gazdasági potenciáljának erősítését. A határ menti elhelyezkedés lehetőséget biztosít a szomszédos horvát térséggel való gazdasági kapcsolatok bővítésére, és közös fejlesztési projektek megvalósítására. Határ menti fekvéséből adódóan Csurgó fontosnak tarja a határon átívelő turisztikai termékcsomagok kialakítását, a határ mentiségből adódó turisztikai potenciál kiaknázását is, amely Horvátország schengeni övezethez csatlakozását követően nyithat meg új fejlődési pályát.

Csurgó járásközponti szerepköréből adódóan a térségi alapfeladatokat a város látja el. A járás egységes fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség képessé váljon arra, hogy problémáit és szükségleteit közösen tudja megfogalmazni, majd ezeket integrált programokká alakítsa. Csurgó város jelen stratégiai dokumentuma összehangoltan, a kölcsönös egymásrautaltság felismerésével és az együttműködés további erősítésének szándékával készült. A járás szervezeti kereteinek újragondolása és újraszervezése biztosíthatja a hatékony együttműködést.

Az együttműködéshez szükséges a térségi szinten jelentkező fejlesztési igények, projektjavaslatok ismerete és számbavétele, valamint a folyamatos egyeztetés és tájékoztatás a tervezett vagy éppen megvalósuló fejlesztésekről. A közös érdekű fejlesztések megvalósításakor létrejövő együttműködések olyan többleterőt jelenthetnek a térség számára, amely a további fejlődés mozgatórugójává válhat. Ennek érdekében szükséges:

- Térségi kohézió erősítése a közlekedési kapcsolatok fejlesztésével
- Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése
- Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése

3.2.2 Területi célok

Csurgó városban nem kerültek lehatárolásra városrészek, ezért területi célok megadása nem releváns.

4 MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

4.1 A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitérített céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisaiban reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására, s az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését. Az ITS során az alábbi projekt típusokat azonosítottuk:

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, de célszerű, ha a kulcsprojekthez további projektek kapcsolódnak.
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Az **akcióterületi projektek** egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, és volumenük, valamint várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- **Egyéb projektek:** a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések, amelyek egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

Az egyes projektek, projektcsomagok és tematikus célok kapcsolatát az alábbi táblázat mutatja be:

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
Élhető és vonzó település megteremtése				
T2 Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása				Közösségi terek fejlesztése, Játzóterek felújítása
T4 Megújuló energiaforrások alkalmazása		Közüntézmények energetikai felújítása		
T3 Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése		Közlekedési, közmű infrastruktúra fejlesztés		
T1 Közügazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása				Önkormányzati intézmények korszerűsítése
T1 Közügazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása				Közterület felügyelet felállítása
T1 Közügazgatási és közszolgáltatást nyújtó				Önkormányzat informatikai

intézmények megújítása				fejlesztése
T1 Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása				Polgármesteri Hivatal épületének felújítása, akadálymentesítése
T5 Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése				Önkormányzati bérlakások felújítása
T5 Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése				Önkormányzati bérlakások építése
T3 Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése				Zis-tóhoz vezető út aszfaltozása, a tó környezetrendezése
T1 Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása	Idősek otthona - Meller kastély felújítása			
T3 Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése			Vasútállomás környékének rehabilitációja	
T3 Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése			Alsóki városrész rehabilitációja	
T3 Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése			Fenntartható infrastrukturális fejlesztések Csurgó városközpontjában	
Gazdasági potenciál növelése				
T6 Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Élelmiszer-előállítás, sajtkészítés, vágópont létesítése			
T7 Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával	Ipari park fejlesztése, kialakítása			
T6 Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Faaprító és tömbösítő üzem létrehozása			
T6 Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Szárító és savanyítóüzem			
T6 Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása				Nyomda létesítése
T8 Városmarketing-tevékenység fejlesztése				Városmarketing akciók
Térségi szerepkör erősítése				
T9 Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével		Dél-Somogy Megújuló Energia Hálózat kialakítása, működtetése		
T10 Kistérségi helyi termelők		Dél-somogyi helyi		

támogatása, termékek feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése		termék lánc elterjesztése		
T11 Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése		Kerékpárút-hálózat fejlesztés a járás területén		

(Amennyiben egy projektcsoomag vagy projekt több célhoz is kapcsolódik, abban az esetben minden érintett célnál megjelenítésre került a projekt.)

4.2 KULCSPROJEKTEK

Csurgó város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kulcsprojektjei több típusú beavatkozást tartalmaznak és több tematikus célhoz is illeszkednek.

Kulcsprojekt 1: Idősek otthona - Meller kastély felújítása

Csurgó Városa hosszú ideje tervezi a Meller kastély felújítását és egy Idősek otthona létrehozását. Az önkormányzat tulajdonában álló Meller kastély kihasználatlan. Felújításával, átalakításával új funkciót kaphat: Idősek otthona. A térség lakossága elöregedő, egyre nagyobb az igény a bentlakásos idős gondozásra. A projekt megvalósulása esetén új munkahelyek jönnének létre, egy használaton kívüli épület felújítása és kihasználtsága megoldódna.

Kulcsprojekt 2: CSURGÓ növénytermesztésre és állattenyésztésre alapozott élelmiszer-előállítás, sajt készítés, vágópont létesítése

A térség hagyományai alapján a növénytermesztésre és állattenyésztésre alapozott élelmiszer-előállítás fejlesztése fontos szerepet kap a város gazdaságfejlesztésében. Fontos cél a sajt készítés fejlesztése, és vágópont létesítésével a húsfeldolgozás feltételeinek javítása. A legfontosabb értékesítési csatornák: helyi mintabolt, körzeti értékesítés területi képviselővel, helyi illetve 30 km-es körzetben lévő intézmények, vendéglők, magánfogyasztók, CBA, közüzemi konyha, szociális otthon (Berzence). Az önkormányzat a tanintézményekben folyó szakképzéssel illetve iskolával összeegyeztetve valósítaná meg a beruházást, gyakorlati oktatással összekötve, jogszabályoknak megfelelően. A projekt révén jelentős foglalkoztatásbővítés várható (kb. 14 fő).

Kulcsprojekt 3: Ipari park fejlesztése, kialakítása

Az ipari park fejlesztése az egész régió versenyképességét növeli. A javuló feltételek esetén új munkahelyek jöhetnek létre, amely az egész járás magas munkanélküliségét csökkentheti. Ehhez szükséges az ipari park közművesítése.

Kulcsprojekt 4: Faaprító és tömbösítő üzem létrehozása

A településen és a járásban rengeteg fanyesedék keletkezik éves szinten. Ennek a feldolgozása (aprítása, tömbösítése), hasznosítása eddig megoldatlan probléma. Az önkormányzat tervezi a megfelelő berendezések beszerzését, a munkálatokhoz szükséges térszín biztosítását. A keletkező végtermék fűtési célt szolgál, amit elsősorban a rászoruló családok kaphatnak, de az előállított mennyiségtől függően a piacra termelés is megvalósulhat. Az üzem 2-3 fő foglalkoztatását biztosíthatja.

Kulcsprojekt 5: Szárító és savanyítóüzem

Az elmúlt évek során Startmunka program keretein belül 15 fő képzése történt meg. Savanyítás és háztáji növénytermesztés oktatáson vettek részt a dolgozók. Jelenleg is megoldott a

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

foglalkoztatottságuk egy mezőgazdasági projektben. Erre a mezőgazdasági projektre, a geotermikus adottságokra és a szakképzettségre épülő üzemet szeretne az önkormányzat létrehozni. A projekt megvalósítása esetén csökkenne a munkanélküliség a településen.

4.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

Csurgó város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó hálózatos projektjei – amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város jelentős részére kiterjednek – az alábbiak:

Hálózatos projekt 1: Közlekedési és közmű- infrastruktúra fejlesztés

Fontos cél Csurgó közigazgatási területén a járdák és közutak felújítása. A város közigazgatási területén kb. 110 ezer m² önkormányzati tulajdonú út található. A város a költségvetésébe folyamatosan betervezi ezek karbantartását, a helyreállítási költségek azonban annyira magasak, hogy pályázati forrás nélkül a kivitelezés lehetetlen.

Hálózatos projekt 2: Közintézmények energetikai felújítása - Közösségi Ház és Városháza, Könyvtár, Múzeum, Öregek Napközi Otthona, óvodák

A közintézmények kiadásának jelentős részét képezi az éves rezsiköltség (gáz, áram, víz). A fejlesztések során tervezi az önkormányzat napkollektorok, napelemek telepítését, nyílászárók cseréjét (kültéri, beltéri egyaránt), utólagos külső hőszigetelést. A fűtési rendszerek korszerűsítése során több lehetőség is felvetődött: különböző kazánok telepítése (elsősorban gázkazánok); geotermikus energia hasznosítása. Előzetes felmérések alapján 7 db hőközpont építésével az intézmények fűtése megoldható a helyi geotermikus energia hasznosításával. Az éves költségek csökkentése mellett a fejlesztések során cél az épületek állagmegóvása is. A fejlesztések a következő intézményeket érintik: 2 óvoda; 2 öregek napközi otthona; önkormányzat épülete; könyvtár; múzeum; közösségi ház.

Hálózatos projekt 3.: Dél-somogyi helyi termék lánc elterjesztése

Dél-Somogyban nagy lehetőség van a helyi termék-előállításra és értékesítésre, amely egyrészt a helyben élők fogyasztását, másrészt a programnak köszönhetően a térségbe érkező vendégek ellátását biztosítja. A helyi termék hálózat mellett kiemelt cél a lakosság érdekeltté tétele, a helyben termelt élelmiszerek fogyasztásának ösztönzése.

Hálózatos projekt 4.: Dél-Somogy Megújuló Energia Hálózat kialakítása, működtetése

Dél-Somogyban óriási potenciál van az erdőterülethez, illetve a geotermikus energiához kapcsolódó fejlesztésekben. Jelenleg több kisebb vállalkozás állít elő megújuló energetikai termékeket (jellemzően pellet), de a jövőben a város hőenergia-ellátásában nagy szerepet kap a helyben előállított energia.

Hálózatos projekt 5: Kerékpárút-hálózat fejlesztése Csurgó Járás területén

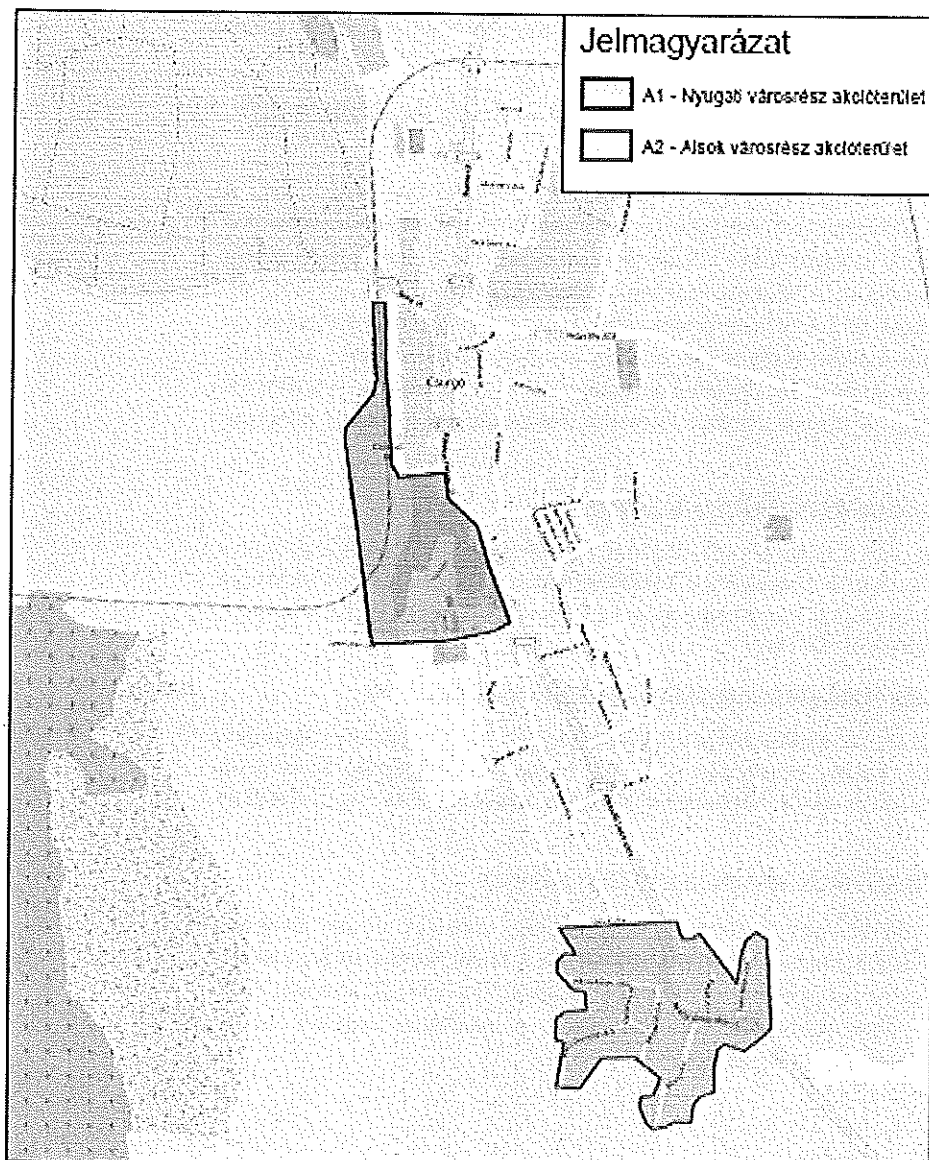
Csurgó belterületét nem közelítik meg a térségi kerékpárutak, amelyek révén ökológiai környezetbarát kapcsolat teremthető a környező települések között. A térségi kerékpárutak városon belüli összekötése javítja a belváros közlekedésének ökológiai állapotát, alternatív lehetőséget nyújt a környezetbarát közlekedési viszonylatban a városban lakók, a munkába járóknak, és az idegenforgalmi szolgáltatásokat igénybe vevők számára.

4.4 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

4.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Csurgón két funkcióbővítő városrehabilitációs akcióterület került kijelölésre.

- A1. Nyugati városrész akcióterület
- A2. Alsók városrész akcióterület
- A3. Központi városrész akcióterület

A1. NYUGATI VÁROSRESZ AKCIÓTERÜLET

Lehatárolása: József Attila utca – Szabó István utca – Ady Endre utca – Aranyász utca – Rákóczi utca 1-24-ig – Béke utca déli és nyugati sora (páros)

A nyugati városrészt a vasúthálózat szeli ketté, ennek mentén gazdasági funkciók (G) létesültek, a szállítási lehetőségek kihasználására. A gazdasági, ipari funkciók főleg a József Attila utca mentén alakultak ki, mivel az egyes üzemek régi kisüzemek helyén fejlődtek és váltak nagyüzemekké. A városrészben található különleges (K) területek is. Az egyik a volt strand területe, illetve a sportpálya. A maradék területeken lakófunkciók (L) találhatóak. A városrészen folyik keresztül a Máriás-patak, ebbe torkollik a Derhányi-árok. A nyugati városrészben található egy kis ABC, sportpálya, vasútállomás. Ipari üzemek közül a fűrészüzem, vágóhíd.

SWOT elemzés:

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vasúti közlekedési csomópont jelenléte • Ipari és kereskedelmi kapacitások megléte • Változatos természeti, környezeti adottságok • Sport- és rekreációs lehetőségek • Városrész közművesítése nagyrészt megoldott 	<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vasútállomás környéke leromlott, rehabilitációra szorul • A városrész alacsony gazdasági aktivitása, • Munkalehetőségek hiánya • A lakosság alacsony iskolázottsági szintje • Máriás-patak vízrendezése nem megoldott
<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vasútállomás környezetének és a zöldfelületeknek a megújítása felértékelődést hozhat • A térségi elérhetőség fejlesztése jelentős fejlődési boomot indíthat el • Kedvező geopolitikai helyzet kihasználása, nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, különösen Horvátország schengeni csatlakozását követően • Kedvező logisztikai lehetőségek kihasználása • Határon átnyúló kapcsolatok kihasználása • Máriás-patak vízrendezése 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szociális és életkörülmények romlása, • Vállalkozási tevékenység további csökkenése, • Munkalehetőségek további szűkülése, • Elvándorlás erősödése

A2. ALSOK VÁROSRESZ AKCIÓTERÜLET

Lehatárolása: Arany János utca – Cserti Mihály utca – Jegyző utca – Bem utca – Móricz Zsigmond utca – Damjanich köz – Kölcsey utca – Sarkady Károly tér – Vörösmarty tér – Gönczi utca páratlan oldal

Alsok városrész Csurgó déli részén található. Korábban önálló település volt, majd a XIX. század eleji városközpont és környéke kiépülése során lassan összeépült Felsőcsurgóval. Településszerkezeti szempontból a város legértékesebb része Alsok középkori jelleget őrző utca és telekhálózata – az ún. halmazos szerkezete. A városrész magjában található az itt élők igényeit kiszolgáló létesítmények.

Alsokra a falusias lakófunkció jellemző. A város végén ipari létesítmények találhatóak koncentráltan (Hűtőház). Alsok városrészben található egy református templom és a református parókia, egy ABC, szeszfőzde és két temető.

SWOT elemzés:

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lakó- és pihenő funkció megléte • Megfelelő helyi tömegközlekedés • Változatos természeti, környezeti adottságok • Zöldterületek magas aránya • Sport- és rekreációs lehetőségek • Kereskedelmi funkciók megléte 	<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Városi funkciók hiánya, • Alacsony vállalkozói aktivitás • A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya magasabb az országos átlagnál • A roma lakosság alacsony foglalkoztatási szintje
<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • A leromlott települési környezet rehabilitációja jelentős felértékelődést hozhat • A megújított intézmények vonzereje nő • Komplex egészség-megőrzési és fejlesztési programok javíthatják a lakosság egészségi állapotát • Munkahelyek teremtése, szociális gazdaság fejlesztése révén javuló foglalkoztatási lehetőségek • Szélturizmus feltételeinek kihasználása 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Városi területek szegregálódása miatti tájkép rombolás • Intézmények leromlott állapota • Növekvő forgalom miatt jelentkező környezetterhelés • Külső infrastrukturális fejlesztések elhúzódnása, elmaradása • Szociális és életkörülmények romlása, • Vállalkozási tevékenység további csökkenése, • Munkalehetőségek további szűkülése, • Elvándorlás erősödése

A3. Központi városrész akcióterület

Lehatárolása: Csokonai u. – Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium parkja – Városháza köz – Széchenyi tér – Soltra Alajos u. – Semmelweis u. – Baksai Sándor u. – Eötvös u. és Kossuth u. az Eötvös József Általános Iskoláig tartó szakasza.

A település magja a XIX. századi kiépülésétől kezdődően központi funkciót lát el a Csurgó életében. A városrész lakó és közigazgatási funkciókat vegyesen lát el. Az itt lévő intézmények nem csak települési, hanem járási funkciókat is ellátnak, így vonzáskörzete 17 egyéb településre terjed ki.

A városi funkciót kölcsönző társasházak mellett az alábbi intézmények szolgáltatják ki a lakosságot: Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal, Somogy Megyei Kormányhivatal Csurgói Járási Hivatala, Csurgó Kistérségi Járóbeteg-szakellátó Központ, Csurgói Önkéntes Tűzoltóság, Országos Mentőszolgálat Csurgó Mentőállomás, Nagyatádi Rendőrkapitányság Csurgói Rendőrőrs, KLIK Csurgói Tankerülete, Városi Könyvtár, Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Eötvös József Általános Iskola, Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye, Csokonai Közösségi Ház, Központi buszmegálló.

Mindezek mellett a szolgáltatások e területen centralizálódtak (pl OTP Bank, Lidl áruház, Virág bolt).

Megjegyzés [FA1]: Közösségi Ház!!! Posta, Központi buszmegálló?? esetleg

SWOT elemzés:

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lakó- és pihenő funkció megléte • Megfelelő helyi tömegközlekedés • Zöldterületek megfelelő aránya • Sport- és rekreációs lehetőségek • Kereskedelmi funkciók megléte • Városi funkciók megléte 	<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alacsony vállalkozói aktivitás • Túlzsúfolt környezet • Ipari terület a központban
<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • A megújított intézmények vonzereje nő • Komplex egészség-megőrzési és fejlesztési programok javíthatják a lakosság egészségi állapotát • Városi funkciók erősítése 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intézmények leromlott állapota • Növekvő forgalom miatt jelentkező környezetterhelés • Külső infrastrukturális fejlesztések elhúzódása, elmaradása • Vállalkozási tevékenység további csökkenése, • Munkalehetőségek további szűkülése, • Elvándorlás erősödése

4.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

A1. NYUGATI VÁROSRESZ AKCIÓTERÜLET

Fejlesztés típusa: Funkcióbővítő

Fejlesztési célok: Élhető és vonzó település megteremtése

Projekt címe: Csburg Vasútállomás és környékének rehabilitációja

A projekt tartalmazza a vasútállomás környékén a gyalogos és gépjármű útvonalainak megújítását, a szükséges közmű kiváltásokkal, a zöld felületek megújításával, a területen új, korszerű térvilágítás kialakításával és a terület pihenő övezeteinek megújítását (utcabútorok, látványelemek beépítésével). Megvalósul a zöld felületek funkcióbővítése, séta és pihenő övezet jelleg erősítése. Megtörténik a Máriás patak környékének vízrendezése, a zöld felületek gazdagítása, növelése. A gyalogos közlekedés érdekében a sétány jelleg erősítése. A vasútállomással szemben megújul a buszmegálló, és a rehabilitációs program keretében az önkormányzat korszerűsíti az állomás környékén elhelyezkedő önkormányzati bérlakásokat.

Tervezett fejlesztések:

- Máriás-patak vízrendezés
- Vasútállomás környékén elhelyezkedő önkormányzati lakások állagmegóvása, felújítása
- Vasútállomás épületével szembeni buszmegálló helyrehozása, kialakítása
- Parkosítás
- Járda és útburkolat karbantartása

A2. ALSOK VÁROSRESZ AKCIÓTERÜLET

Fejlesztés típusa: Funkcióbővítő városrehabilitáció

Fejlesztési célok: Élhető és vonzó település megteremtése

Projekt címe: Csburg Alsóki városrész rehabilitációja

A projekt tartalmazza az Alsóki városrész önkormányzati intézményeinek és lakosoknak a megújítását, a közterületek rendezését, beleértve a zöldterületeket, burkolt felületeket és a közösségi közlekedés tereit.

Tervezett fejlesztések:

- Alsóki városrész környékén elhelyezkedő önkormányzati lakások állagmegóvása, felújítása
- Buszmegálló helyrehozása, kialakítása
- Parkosítás
- Járda és útburkolat karbantartása
- Alsóki Óvoda és Öregek Napközi Otthona épületének felújítása

A3. KÖZPONTI VÁROSRESZ AKCIÓTERÜLET

Fejlesztés típusa: akcióterületi infrastruktúra fejlesztés

Fejlesztési célok: település fenntartható fejlesztésének elősegítése

Projekt címe: Fenntartható Infrastrukturális fejlesztések Csurgó városközpont akcióterületén

Az akcióterületet érintő projekt keretében a Csokonai Községi Ház gazdaságos működtetését lehetővé tevő energetikai korszerűsítését és kapcsolódó állagmegóvási munkák elvégzését tervezzük. Az épületenergetikai korszerűsítés részeként nyílászárócsere, homlokzati és tetőszigetelés, világítás korszerűsítés és épületgépészeti fejlesztések megvalósítására kerülhet sor, az állagmegóvás keretében a tetőbeázások megszüntetése készülhet el. A közösségi funkciót ellátó épület melletti parkban a zöldfelület növelését, parkoló kiépítését, meglévő növényfelület rekonstrukcióját és a csapadékvíz hasznosítását tervezzük. A polgármesteri hivatal udvarában lévő alulhasznosított épületek megújítása valósulhat meg gazdaságélénkítési céllal kereskedelmi/szolgáltató funkció kialakításával. A helyszínen felújítással nem érintett, alulhasznosított épületek elbontását tervezzük, zöldfelület növelés és utcabútorok elhelyezésére mellett. Az infrastruktúra fejlesztések a fenntarthatóságot, környezeti nevelést elősegítő programokkal, rendezvényekkel kerül kiegészítésre.

Tervezett fejlesztések:

- Csokonai Községi Ház energia hatékony működést lehetővé tevő megújítása
- Növényfelület növelése
- Csapadékvíz elevezetés-hasznosítás
- Parkoló építse
- Alulhasznosított épület megújítása gazdaságélénkítő céllal

Az infrastrukturális, beruházás jellegű fejlesztéseket kiegészítő kis léptékű (soft) elemek

Integrált egészségfejlesztési és társadalmi felelősségvállalási képzési programok

Az Integrált egészségfejlesztési és társadalmi felelősségvállalási programok célja, hogy tematikus pszichológiai módszerspecifikus tréningek és képzések segítségével a települések lakosságával foglalkozó szakemberek új ismeretek birtokába jussanak.

Közvetett cél, hogy javuljon a településen élő célcsoportok mentálhigiénés állapota, ami segíthet az általános közérzet javulásában és az egészségmegőrzésben. Az integrált módszer a társadalmi szinten egyre növekvő konfliktusok és agresszió kezelésére is szolgál, valamint megteremti a motivációt a különböző problémák (pl. tanulás, együttműködés, segítségkérés, segítségadás, erőszak, alkohol, drog, stb.) feldolgozására. A program hosszú távú célja az egyéni felelősségvállaláson, a folyamatos párbeszédén, illetve a közösségfejlesztésen alapuló valós társadalmi esélyegyenlőség és integráció megteremtése.

A képzési program célcsoportjai a pedagógusok, szociális munkások, egyéb intézményi dolgozók.

Programelem 1: Konfliktuskezelési Tréning

A pedagógusok és közművelődési szakemberek a tréning folyamán megismerkednek a konfliktusok keletkezésének folyamatával, megtanulják értelmezni környezetük konfliktusait és saját konfliktusjelzéseiket. Megtanulják a konfliktusból együttműködés módszer alkalmazását, megismerkednek a konstruktív konfliktuskezelés nélkülözhetetlen technikáival. A szociális hátrányokkal küzdő emberek sikerességének támogatásához a családokkal való aktív együttműködés és a problémákról való közös gondolkodás is szükséges. A kapcsolat kialakítása és annak folyamatos fejlesztése érdekében szülői klubfoglalkozások kerülnek megszervezésre. A közös programok keretében a résztvevők olyan élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodnak, amelyek a szociális kompetenciák fejlesztését eredményezik. Az együttműködés szerepet játszik a konfliktusok megelőzésében, illetve a kialakult konfliktushelyzetek közös megoldásában.

Programelem 2: Agressziókezelési Tréning

A csoportfoglalkozások során a pedagógusok és a szakemberek számára bemutatásra kerülnek az empátia, a tolerancia, az együttérzés, az együttműködési készség fejlesztésével kapcsolatos technikák, melyek hozzájárulnak a csoportlétkör javulásához, és ezáltal – közvetett módon – az egymás elleni agresszió csökkenéséhez.

A program lehetőséget teremt szabadidős, sport foglalkozások megszervezésére helyi vezetők, szociális munkások, pedagógusok, edzők bevonásával annak érdekében, hogy alternatív szabadidős tevékenységet nyújtson a program a közösség, az önfegyelem, a koncentrációkészség, az együttműködési készség és küzdeni tudás fejlesztésével.

Programelem 3: Művészetterápiás Képzés

A programelem céljai közé tartozik az érzelmi és szociális kompetenciák fejlesztése irodalmi művek feldolgozásával, történetekkel, mesével, szerepjátékokkal, mentalizációs, feszültséglevezető, szituációs feladatokkal való munka segítségével az empátia, beilleszkedés, pozitív, érdeklődő attitűd, hatékony kommunikáció, bevonódás, együttműködés és motiváció erősítése érdekében. Ez a szocializációs és érzelmi fejlődés lehet az alapja a további fejlesztésnek.

Informatika alapismeretek:

Napjainkban elengedhetetlen a digitális írástudás. A helyi közösség igénye, hogy legalább felhasználói szinten elsajátítsák az alapvető informatikai ismereteket, a tudással olyan információkhoz juthatnak, amelyek mint az oktatás, a foglalkoztatás és a szórakozás világában engednek betekintést. Ezért első lépésként 2x20 főt szeretnénk alapismeretekhez juttatni, akik elsősorban a felnőtt lakosság köréből kerülnének kiválasztásra, ugyanis az iskoláskorú fiatalok zöme már használja a meglévő informatikai eszközöket a Közösségi Házak valamelyikében.

E képzésünk szorosan kapcsolódik a Munkaügyi Központ motivációs és álláskeresési technikák képzéséhez is. E programelemről azt várjuk, hogy az idősebb generáció minél nagyobb számban igényelje a digitális írástudást, amely egy olyan folyamatot indítana el, amiben rövid időn belül kimutatható, hogy az elsajátított informatikai alapismeretekre további képzések is építhetők.

4.5 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

A kulcsprojektek, hálózatos, illetve akcióterületi projekteken kívül azonosításra kerültek egyéb, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések, amelyek között az infrastrukturális és beruházási jellegű beavatkozások mellett soft elemek is szerepelnek.

Egyéb projekt 1: Polgármesteri Hivatal épületének felújítása és akadálymentesítése

A polgármesteri hivatal épülete a Csurgói Közös Önkormányzati Hivatalának és a Csurgói Járásnak ad otthont. Több település ügyei tartoznak a városhoz. Az épület helyi védett. Az önkormányzat célja a homlokzat felújítása, energetikai fejlesztések megvalósítása (nyílászáró csere, külső hőszigetelés, fűtés korszerűsítés), parkoló építése, valamint az épület udvarán új irodák kialakítása.

Egyéb projekt 2: Közterület felügyelet felállítása

A projekt során 5 fő foglalkoztatását tervezi az önkormányzat, akik a közterület felügyelet munkáját látják el. A felügyeletet ellátó dolgozók egy tanfolyamon szakképesítést szereznek. A megvalósításhoz elengedhetetlen a szolgálati autó, az eszközök és a munkaruha vásárlása. Egy iroda is kialakításra kerül, ahol az adminisztratív funkciók kerülnek ellátásra.

Egyéb projekt 3: Nyomda létesítése

Csurgón korábban működött nyomda. Megszűnése után az önkormányzatnak, s a település lakosságának vidékre kell mennie, ha nyomdai szolgáltatást kíván igénybe venni. A nyomda bevételeit visszaforgatva további fejlesztések valósíthatók meg, s munkahelyek teremtésével a helyi munkanélküliséget is csökkentené. A nyomda indításához szükséges egy megfelelő épület, melynek felújítását szintén tartalmazza a projekt. Az önkormányzat tervezi nyomdai gépek, számítógépek és egyéb dologi költségek beszerzését is.

Egyéb projekt 4: Önkormányzat informatikai fejlesztése

Az önkormányzat informatikai fejlesztése egyre sürgetőbb az e-közigazgatás fejlődésével, s a hivatali ügymenet javításával. A beavatkozás segíti a vállalkozások versenyképességének javítását és foglalkoztatásának ösztönzését is.

Egyéb projekt 5: Csurgó Városmarketing akciók

A programelem célja Csurgó lakosságának bevonása a városfejlesztési programba, klubok, öntevékeny csoportok, civil szervezetek, vállalkozások és intézmények tevékenységein keresztül. A Csurgó Városmarketing Akciók keretében az alábbi kampányok éves szintű megszervezése tervezett:

- „A virágos Csurgó”, mely tartalmaz utcaszintű versenyt, Csurgó legszebb portája akciót, a környező vadvirágokhoz (tőzike, kockás liliom) kötődő eseményeket, résztvett a „Virágos Magyarország” mozgalomban.
- „Lakóközösségek megújuló energiaprogramja”, mely osztrák mintára szorgalmaz legalább 3 háztartás együttműködésére épített „energiaversenyt”, jó példák elterjesztését szolgáló tájékoztatókat.
- „Egészség Hete” akció, mely magába foglalja a helyi egészségügyi intézmények szűrőprogramjait, a kapcsolódó népszerűsítő programokat.
- „Alternatív meghajtású járművek” versenye és bemutatója, a nem fosszilis energiahordozókkal történő közlekedési lehetőségek népszerűsítésére.

Egyéb projekt 6: Önkormányzati intézmények korszerűsítése

A bölcsőde és az óvoda épületének korszerűsítése sürgető feladat, mely elsősorban nyílászáró, fűtés, vizesblokk korszerűsítés, külső homlokzat felújítást foglal magába.

Egyéb projekt 7: Közösségi terek fejlesztése - Játsszóterek felújítása

A Csurgón működő négy játszótér fejlesztése a projekt része. A meglévő játszótereken a játékok felújítása (elsősorban festése), biztonságosabbá tétele folyamatos, de fontos lenne új, uniós szabályozásnak megfelelő játékok telepítése, a meglévő elemek felújítása, illetve a játszótérnek helyet adó parkok díszítése, gondozása, rendbetétele. A parkosítás során új utcabútorokat vásárlása, növényeket ültetése, járdaépítés is a projekt része.

Egyéb projekt 8: Önkormányzati bérlakások felújítása

Az épületek állaga nagymértékben romlik. A lakbérből befolyt összeget a folyamatos kisebb karbantartási munkákra (festésre, javításokra) fordítja az önkormányzat. A fejlesztés, felújítás révén az életkörülmények jelentősen javulhatnak, illetve a rezsiköltség is nagymértékben csökkenhet.

Egyéb projekt 9: Önkormányzati bérlakások építése

Jelenleg 147 bérlakással rendelkezik az önkormányzat, ami kb. 350 csurgói lakosnak ad otthont. A lakások nagy része szociális, szolgálati, kevesebb része piaci alapon bérelhető. Mivel a térségben a magas munkanélküliség és az alacsony jövedelmek miatt egyre többen kényszerülnek albérlésbe vagy önkormányzati bérlakásba költözni, így az önkormányzati bérlakások kihasználtsága mindig maximális, sőt többszörös a túljelentkezés üresedés esetén. Az önkormányzat szeretne több otthont biztosítani a város lakói számára, ezért tervezett legalább 5 új bérlakás építése, legalább 50 lakással.

Egyéb projekt 10: Zis-tóhoz vezető út aszfaltozása, a tó környezetrendezése

A Zis-tó a csurgói és a környékbeli lakosság kedvelt kiránduló és horgász helye. Az évek során folyamatos fejlesztések történtek. Azonban a tó megközelítése nehézkes a murvás út miatt, melynek

karbantartása folyamatos és költséges. 1 km szakaszon szükség lenne szilárd útburkolat kialakítására. Ezen kívül cél a tó környezetének rendezése, parkosítással, szabadterei bútorok kihelyezésével és a tó fölé egy híd építésével. Távlati cél kemping kialakítása és a tó ismertté tétele.

4.6 A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE

A tervezett fejlesztések 2014-2020 között kerülnek megvalósításra. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése alapján került kialakításra.

A projektek ütemezését a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján dolgoztuk ki, figyelembe véve a tervezett fejlesztések:

- előkészítettségét;
- egymásra épülését;
- indokoltságát, szükségességét;
- a társadalmi, környezeti és gazdasági hatását;
- lehetséges finanszírozhatóságát;
- a rendelkezésre álló önkormányzati sajtóterő nagyságát,
- a projekt típusokra jellemző korábbi projekt előkészítési és megvalósítási időigényre vonatkozó tapasztalatokat.

Amennyiben a fenti tényezőkben jelentősebb változások történnek, például a fejlesztéseket lehetővé tevő pályázati felhívások a várt ütemezéstől eltérően jelennek meg, az ütemterv a változások figyelembevételével módosulhat.

A tervezett beavatkozások között számos olyan található, amelynek ütemezése a teljes tervezési időszakot felöleli, ilyenek például a hálózatos projektek, valamint a kulcsprojektek. A tervezett beavatkozások indikatív ütemezését a következő alfejezet összefoglaló táblázata tartalmazza.

4.7 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

2014-2020 között a városfejlesztési akcióik finanszírozása elsősorban az európai uniós ágazati és területi operatív programokon keresztül valósulhat meg. Az egyes projektek indikatív ütemezése a becsült megvalósítási időtartam alapján történt, mindemellett fontos megjegyezni, hogy az n+3-as szabály alapján a megvalósítás ideje akár 2023-ig is kitolódhat, ez a projektek megvalósulására nem jelent veszélyt.

Fejlesztés megnevezése	Kedvezményezettek köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
Közösségi terek fejlesztése - Játzóterek felújítása	Csurgó Város Önkormányzata	40	SMTOP	2018-20
Közüntézmények energetikai felújítása- Közösségi Ház és Városháza, Könyvtár, Múzeum, ÖNO	Csurgó Város Önkormányzata	460	KEHOP	2016-18
Közlekedési és közmű- infrastruktúra fejlesztés	Csurgó Város Önkormányzata	515	SMTOP	2016-18
Önkormányzati intézmények korszerősítése	Csurgó Város Önkormányzata	220	SMTOP	2016-18
Közterület felügyelet felállítása	Csurgó Város Önkormányzata	30	SMTOP	2016-18
Önkormányzat informatikai fejlesztése	Csurgó Város Önkormányzata	30	SMTOP	2016-20
Polgármesteri Hivatal épületének felújítása és akadálymentesítése	Csurgó Város Önkormányzata	350	SMTOP	2016-18
Önkormányzati bérlakások felújítása	Csurgó Város Önkormányzata	47	SMTOP	2018-20
Önkormányzati bérlakások építése	Csurgó Város Önkormányzata	700	SMTOP	2016-18
Zis-tóhoz vezető út aszfaltozása, a tó környezet rendezése	Csurgó Város Önkormányzata	50	SMTOP	2016-18
Idősek otthona - Meller kastély felújítása	Csurgó Város Önkormányzata	600	SMTOP	2018-20
Csurgó Vasútállomás és környékének rehabilitációja	Csurgó Város Önkormányzata	300	SMTOP	2018-20
Csurgó Alsókl városrész rehabilitációja	Csurgó Város Önkormányzata	300	SMTOP	2018-20
CSURGÓ növénytermesztésre és állattenyésztésre alapozott élelmiszer-előállítás, sajt készítés, vágópont létesítése	Csurgó Város Önkormányzata	653	VP	2016-18
Ipari park fejlesztése, kialakítása	Csurgó Város Önkormányzata	450	SMTOP	
Faaprító és tömbösítő üzem létrehozása	Csurgó Város Önkormányzata	100	GINOP	
Szárító és savanyítóüzem	Csurgó Város Önkormányzata	150	GINOP	2018-20
Nyomda létesítése	Csurgó Város Önkormányzata	15	GINOP	
Csurgó városmarketing akciók	Csurgó Város Önkormányzata	150	GINOP	
Déli-Somogy Megújuló Energia Hálózat	Csurgó Város	210	KEHOP	

Fejlesztés megnevezése	Kedvezményezett köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
kialakítása, működtetése	Önkormányzata			
Dél-somogyi helyi termék lánc elterjesztése	Csurgó Város Önkormányzata	240	SMTOP	
Kerékpárút-hálózat fejlesztési a Csurgó Járás területén	Csurgó Város Önkormányzata	350	SMTOP	

A stratégia alapját az európai uniós forrásokra épülő operatív programok céljai meghatározzák, ugyanakkor a stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, s milyen kritériumrendszernek kell megfelelni. Így csak azon projektek költségbevétele adott, ahol az előkészítés már előrehaladott stádiumban van, a többi projektnél a pályázati felhívások megjelenését követően kerülhet meghatározásra a pontos projekttervezés és költségvetés. A stratégia kitér a magán befektetőkkel való szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeire, de esetükben még inkább bizonytalan a források és kritériumok ismerete nélkül a várható beruházások ütemezése és volumene.

2014-2020 között a városfejlesztési beavatkozások finanszírozása elsősorban az európai uniós területi és ágazati operatív programokon keresztül valósulhat meg. A tervezett fejlesztések megvalósítása 2015-2023 között történhet meg. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése, az önkormányzat forrásainak várható rendelkezésre állása alapján lett kialakítva.

A 2014-2020 közötti EU-s támogatási időszakban a város szempontjából is kiemelt figyelmet érdemel a TOP (Terület és Településfejlesztési Operatív Program) források új eljárás szerinti felhasználása, melynek értelmében a 272/2014 (XI.05.) Korm. rendeletben meghatározott területi kiválasztási eljárásrend szerint a megyék Integrált Területi Programjuk (ITP) alapján történik a források lehívása a 1702/2014. (XII.3) Korm. határozatban rögzített forráskeret felhasználásával. (A 2014-2020 közötti programozási időszakban a Terület és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programokhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörében utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. (XII.3) Korm. határozat).

A Kormányhatározat értelmében Somogy megye (a megyei jogú Kaposvár kivételével) 2014-2020 között 43,45 milliárd forintot használhat fel, amelynek prioritásait és intézkedésenkénti megoszlását az alábbi táblázat foglalja össze:

Prioritás	Intézkedés	Megyel forráskeret (milliárd Ft)	Megyel forráskeret (%)
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1 Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése (ERFA)	6,244	14,37
	1.2 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés (ERFA)	3,734	8,59
	1.3 A gazdaságfejlesztési és munkaerő-mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés (ERFA)	2,781	6,40
	1.4 Foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével (ERFA)	3,326	7,65

2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés (ERFA)	8,040	18,50
3. Alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés (ERFA)	4,095	9,42
	3.2 Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia felhasználás arányának növelése (ERFA)	6,839	15,74
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése (ERFA)	1,170	2,69
	4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése (ERFA)	0,930	2,14
	4.3 Leromlott városi területek rehabilitációja (ERFA)	1,261	2,90
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1 Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi együttműködések (paktumok) – (ESZA)	3,757	8,65
	5.2 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok (ESZA)	0,469	1,08
	5.3 Helyi közösségi programok megvalósítása (ESZA)	0,805	1,85
Mindösszesen		43,451	100,00

Forrás: Somogy Megye Önkormányzata – Somogy megye Integrált Területi Programja 2.0 alapján

Az előző tervezési ciklusban a Térképtér adatai alapján (<http://terkepter.palyazat.gov.hu/>) Csurgón több mint 1,5 milliárd forint értékben ítélték meg támogatást, amelynek jelentős részét a vállalkozások realizálták. A város célja a 2007–13 időszakban megszerzett források mennyiségének meghaladása.

A 2014-2020 között megvalósítani tervezett projektek jelenleg ismert forrásigénye több mint 6 milliárd Ft, amelyből mintegy 4,5 milliárd forint önkormányzati projekt tartozhat a Terület és Településfejlesztés Operatív Program (TOP) fókuszába.

A tervezett fejlesztések, projektek ismeretében Csurgó a TOP forrásain túl a következő operatív programok bevonását, forrásfelhasználását tervezi:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (**GINOP**) egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektor fókuszált fejlesztése.
- A Környezeti és Energhatékonyági Operatív Program (**KEHOP**) célkitűzése, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.
- A Vidékfejlesztési Program (**VP**) elsődleges célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.

Mindezekon túlmenően a város további operatív programokat (pl. Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program; Magyar Halászati Operatív Program; Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program stb.), illetve EU-s és nemzetközi támogatásokat (pl. bilaterális programok) is bevonhat a fejlesztési elképzeléseik megvalósításába.

Mivel az elérhető források összetétele nem ismert még pontosan, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatók. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

4.8 A VÁROS VONZÁSKÖRZETÉRE KIHATÁSSAL LÉVŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Az előző fejezetben felsorolt projektek többsége közvetlenül vagy közvetve hatást gyakorol Csurgó térségére.

Csurgó, mint térségi központszolgáltatásai révén kiszolgálója a vonzáskörzet településeinek. Ennek egyik alappillére az oktatás, amelynek keretében piac- és keresletorientált képzési programokat indokolt végrehajtani. A gyakorlatorientált, használható szaktudás biztosítása a helyi vállalkozói szféra által biztosított tanüzemi és tanműhelyi kapacitások bővítésével érhető el. A vállalkozói kapcsolatrendszerek fejlesztése is elengedhetetlen.

Az iskolarendszerű és iskolán kívüli képzések hatékony szervezésével biztosítható az élethosszig tartó tanulás és a munkaerő piaci kínálatához rugalmasan igazodó átképzések lehetősége.

A helyi adottságokra épülő kkv-k megerősítését célzó programok javítják azok jövedelemtermelő-képességét, növelik a foglalkoztatottsági rátát. A piaci szereplők együttműködésének megerősítésében, a hálózatosodásban is óriási potenciál lakozik.

A lakosság hangulatát, életminőségét a lakókörnyezet, a biztonságot és megélhetést biztosító álláslehetőségek, az egészségügyi-, és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés befolyásolja elsődlegesen.

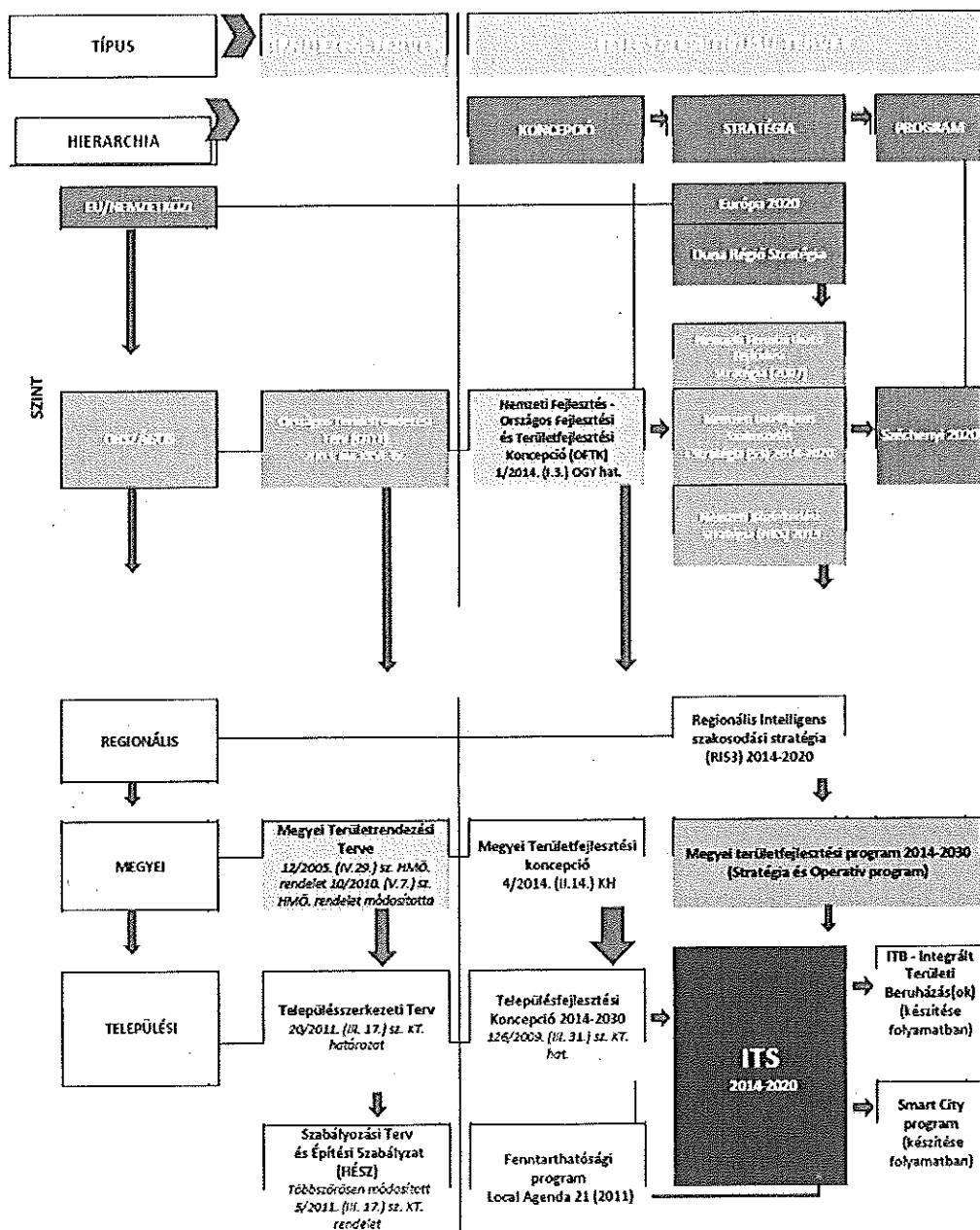
A vidéki lakosság életminőségét javítja és a kistelepülések megtartó erejét szolgálja a járásközpont jó megközelíthetősége. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése, a közlekedési kapcsolatok összehangolása a helyben élők életminőségének javításán túl segíti a gazdasági szereplők vidéki térségekbe települését is.

A gazdaság diverzifikálása nem csak szorosan a település közvetlen környezetében, de a háttértelepüléseken is kifejti hatását. Különös hangsúlyt érdemel a mezőgazdasági termelés, elsősorban a gabonafélék, gyümölcs, zöldség termesztés, gyógy- és fűszernövények, továbbá a hal- és vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, illetve a szőlészet és a borászat tekintetében is. A táji, kulturális adottságokból kiindulva a térségben a mezőgazdaság mellett még jelen van az egyedi értéket, balatoni specialitást jelentő termékek előállítására alkalmas kézművesipar, amelynek fennmaradását támogatni kell.

A gazdaság diverzifikálása feltételezi a munkaerő kínálatának a foglalkoztatási igényekhez való igazítását, a modern infó-kommunikációs eszközöknek lakosság és a vállalkozások körben való elterjesztését. Mindezt segítheti a közügyekkel, közszolgáltatásokkal, vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó intézmények szervezeti megújulása is.

5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

1. ábra: A Stratégia és az ágazati dokumentumok rendszere

5.1.1 A stratégia és a rendezési tervek összhangja

A 2003. évi XXVI. törvény keretében elfogadott, majd 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv (OTrT) során következő felülvizsgálata, vitaanyagának társadalmasítása, a kapott észrevételek beépítése, valamint a törvényjavaslat véglegesítése 2013-ban zajlott. Az OTrT Országgyűlés általi módosítására a 2013. évi CCXXIX. törvény keretében került sor, mely 2014. január 2-től hatályos. Az elfogadott dokumentum lehetőséget nyújt Csurgó Integrált Településfejlesztési Stratégiában szereplő célrendszer illeszkedésvizsgálatára, bár a két dokumentum csak kis részben tartalmaz közös elemeket, ami nem az illeszkedés hiányából, hanem a radikálisan eltérő területi és tematikus fókuszából adódik.

Az új tartalommal körvonalazott OTrT megalkotásakor a jogalkotó arra törekedett, hogy az egyszerűség szem előtt tartásával egy az ágazati elképzeléseket is tartalmazó „kerettörvényt” alkosson, nagyobb szabadságot adva ezáltal a megyei és városi tervek készítéséhez.

A terv alapján Csurgó határmenti kapcsolattal összefüggő fejlesztési térség, megyei alközpont, térségi jelentőségű logisztikai központ. A logisztikai központok esetében elsősorban a már gazdasági-logisztikai szolgáltató területként funkcionáló területek továbbfejlesztésével, korszerűsítésével célszerű az új fejlesztési igényeket kielégíteni. Zöldmezős fejlesztéseket csak ezek telítődése után javasolt támogatni.

A terv nevesíti a 6. számú főutat: (Budapest – Dunaújváros – Szekszárd – Pécs) – Csurgó - (Horvátország)), valamint a 68. számú főutat: Csurgó (6. sz. főút) – Nagyatád – Balatonberény* (7. sz. főút) mint országos jelentőségű közlekedési út, és új főúti kapcsolatként az M60-as utat Barcs és Pécs között.

Csurgó magterület, ökológiai folyosó, jó termőhelyi adottságú erdőterület, Történeti települési terület, Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület, Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület, Szélerózióknak kitett terület által érintett területi kategóriákba esik.

5.1.2 A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja

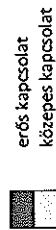
5.1.2.1 A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020)

Az 2014-2020 fejlesztéspolitikai időszak kialakításakor a közös európai célkitűzést, irányelveket alapul véve határozták meg azokat a pontokat, amelyeket el kell érni ahhoz, hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon. Az összes tagállamnak a 11 tematikus célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, biztosítva a dokumentum számszerűsített céljainak elérését. Az integrált településfejlesztési stratégia és az Európa2020 Stratégia tematikus céljainak összhangját az alábbi táblázat foglalja össze.

	(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;	(2) az IKT-hoz való hozzáférések, azok használhatóságának és minőségének a javítása;	(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a hálszati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;	(5) az éghajlatvédelemhez való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;	(6) a környezet megővése és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;	(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;	(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szaképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.
T1	Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása										
T2	Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása (parkok, vízpartok, sportterületek, játszótérek fejlesztése)										
T3	Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése										
T4	Megújuló energiaforrások alkalmazása										
T5	Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése										
T6	Inkludó vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása										
T7	Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barmamezős területek rehabilitálásával										
T8	Városmarketing-tevékenység fejlesztése										
T9	Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével										
T10	Kistérségi helyi termelői támogatás, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése										
T11	Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése										

Jelmagyarázat:

5.1.2.2 A stratégia illeszkedése a Magyarország Partnerségi Megállapodás a 2014-2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum céljaihoz

Az ITS célrendszere egyértelműen kapcsolatba hozható a 11 uniós szintű kohéziós politikai tematikus céllal, ezáltal illeszkedik-e a Magyarország Partnerségi Megállapodás a 2014-2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum céljaihoz, s az operatív programok célrendszeréhez, illetve az általuk támogatni kívánt prioritásokhoz. Ennek megfelelően kerültek a beavatkozások finanszírozási lehetőségei is meghatározásra

5.1.2.3 A célrendszer kapcsolata a Magyar Növekedési Tervvel

A Magyar Növekedési Terv 2011-ben készült el a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából. „A hazánkkal szembeni befektetői bizalom megerősítése, és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében kiemelt fontosságot kap, hogy jövőképünk, és céljaink eléréséhez szükséges eszköztár megismerhető legyen. Ezt a szerepet tölti be a Magyar Növekedési Terv”.

A terv átfogó célja: „A hazai gazdaság nettó exportjának (külkereskedelmi kivitel és a behozatal különbsége) maximalizálása.”

Az átfogó cél elérésének módjai a Magyar Növekedési Tervben: Importkiváltó gazdaságpolitika a termelésben; Importkiváltó gazdaságpolitika a felhasználásban.

Csburgó Integrált Településfejlesztési stratégiájának célrendszere szintén épít az importfüggetlenségre, az operatív célok között több helyen megjelenik: „A foglalkoztatási szint növelése”, „A Helyi Gazdaság megerősítése”, „Hasznosítható gazdasági erőforrások feltárása, fejlesztése és gazdasági hasznosítása”, „Energiabiztonság tiszta, fenntartható energiaforrásból”. Mind a négy felsorolt operatív cél abba az irányba (is) hat, hogy a kívülről (jellemzően importként) érkező termékek és szolgáltatások egy részét a város és környéke képes legyen előállítani, ami hosszú távon import kiváltását jelenti.

Az exportpiacokon jelenlévő magyar tulajdonú vállalkozások további terjeszkedésének elősegítése: Csburgó Integrált Településfejlesztési stratégiájának célrendszere szintén épít az export ösztönzésére, az operatív célok között több helyen megjelenik a már megtelepült vállalkozások működési feltételeinek javítása.

5.1.2.4 A célrendszer kapcsolata a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával (2012-2024)

„A dokumentum keretet ad, célokat, prioritásokat vázol más döntések előkészítéséhez, hogy a szakpolitikai stratégiákban vagy tervekben olyan cél - eszköz - határidő - pénzügyi forrás rendszert tudjanak megalkotni, ami más szakpolitikai stratégiákkal vagy tervekkel együtt, azokkal összhangban, érdemben tudja szolgálni a fenntarthatósági átmenetet. A Keretstratégia célja egyszersmind, hogy hozzájáruljon egy nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.”

Átfogó célja: „A folytonosan változó társadalmi - humán - gazdasági – természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása”

A Keretstratégia célrendszere négy tényező köré csoportosítva vizsgálja a fenntarthatóság kérdését:

- Emberi erőforrás: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió
- Társadalmi erőforrások: bizalom, munka, család, a múlt öröksége

- Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások; az embert érő környezeti terhelések csökkentése; nem megújuló természeti erőforrások
- Gazdasági (fizikai) erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése; költségvetési politika; életpálya-finanszírozás

A fenntarthatóság a csurgói célrendszerben kiemelt figyelmet kap, a fenntarthatósági területeket a Keretstratégiától annyiban kezeli eltérően, hogy az emberi erőforrás- és társadalmierőforrás-kérdéseket közösen, míg az épített környezetet külön fenntarthatósági területként értelmezi. Ezzel együtt is a fenntarthatóság olyan központi kérdése az ITS-nek, amely kiemelten biztosítja az illeszkedést a Keretstratégiához.

5.1.2.5 A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

A célrendszer kapcsolata az OFTK-val

Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával még 2013 decemberében elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK). A jelen dokumentum már az abban foglaltakra tekintettel készült.

Az OFTK közép- és hosszú távon fogalmazza meg a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározva azok területi dimenzióit. Középtávon a dokumentum arra törekszik, hogy a 2014-2020-as időszak fejlesztési dokumentumait (a Partnerségi Megállapodást és az operatív programokat) megalapozza. Hosszú távon (2030-ig) az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségletei alapján teljes tervezéssel Magyarország minden ágazatára, térségére és köz-, piaci, valamint civilszférájára jövőképet és célokat definiál a fejlesztéspolitika és a területfejlesztés vonatkozásában. Az OFTK a 1254/2012. (VII. 19.) számú kormányhatározat alapján készült. A dokumentum Országgyűlés általi elfogadásakor hatályát veszítette az Országos Területfejlesztési Koncepcióról szóló 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat, az Országos Területfejlesztési Koncepcióval egyetemben.

Az OFTK stratégiai célkitűzései közül az ITS a Gyógyító Magyarország , egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság, életképes vidék, Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma integráció, továbbá a Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme célokhoz kapcsolódik közvetlenül.

		ITS célok		
		Gazdasági potenciál erősítése	Élhető és vonzó település megteremtése	Térségi szerepkör erősítése
OFTK célok	Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Alsók városrész akcióterület fejlesztése	
	Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom		Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása, Önkormányzati bérlakás program	Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése
	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	Alsók városrész akcióterület fejlesztése	Megújuló energiaforrások alkalmazása	
	Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása	Térségi kohézió erősítése a közlekedési kapcsolatok fejlesztésével, Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése

5.1.2.6 A stratégia illeszkedése Somogy megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

A koncepció célja, hogy kijelölje Somogy megye lehetséges kitörési pontjait, meghatározza azokat a főbb fejlesztési irányokat, amelyekre a megye a 2030-ig terjedő időszakban különös hangsúlyt érdemes fektetni.

Somogy megye 2030-ra sokszínű, természeti értékekben gazdag tájjal rendelkező, harmonikus, és az ott élők számára jó életminőséget biztosító versenyképes, innovatív térséggé válik, ahol szolidáris közösségekre építve, egymást erősítve, egymás értékeire és adottságaira alapozva vannak jelen a szolgáltatásokban erős városok és a kedvező életteret adó vidéki térségek. Mindezek alapját a foglalkoztatottság növelése jelenti, melynek keretében ki kell bővítenünk a rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők körét a biztonságos megélhetés érdekében.

A foglalkoztatottság növelése azonban nem jelentheti környezetünk kizsákmányolását, sokkal inkább természeti értékeink és erőforrásaink felelős és fenntartható módon történő használatát. A megye erőforrásainak ésszerű hasznosításával és a potenciális lehetőségek kiaknázásával javulnak az egyének és a közösségek jövedelmi viszonyai. Mindez kiszélesíti az önkormányzatok pénzügyi perspektíváit a szolgáltatások színvonalának emeléséhez és megteremti az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a somogyi emberek számára.

A jövőkép elérése érdekében a megyei koncepció 3 átfogó célt határoz meg:

- A rendszeres munkajövedelmet szerzők arányának növelése
- A megye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-, társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembe vételével
- A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyének biztosítása minden somogyi ember számára

Az átfogó célokhoz 5 tematikus és 5 területi cél kapcsolódik, amelyek kifejtése főként általános irányokat fogalmaz meg, ám néhány kifejezetten érinti Csurgót, ezek:

- a természet nyújtotta lehetőségek, mint pl.: termálvízkinccs környezettudatos, fenntartható módon tervezett felhasználásával elsősorban a megye lakosságának magas színvonalon előállított javakkal történő ellátása, azon túl az ökológiai terhelhetőség szempontjait figyelembe vevő mértékben a külpiacok kiszolgálása magas hozzáadott értékű termékekkel és magas színvonalú szolgáltatásokkal
- a helyben is gazdaságosan előállítható termékek és szolgáltatások tekintetében az importfüggőség csökkentése, a közösségek önellátását és az öngondoskodást támogató folyamatok elősegítése, a helyben előállított javakhoz való hozzáférés feltételeinek biztosítása (pl. helyi piacok, termelők boltja hálózat)
- a megye különböző területi szintjein a külső és belső kapcsolatok, az elérhetőség javítása, ezáltal a munkaerő mobilitásának fokozása a közlekedési infrastruktúrába történő beruházások támogatásával, hogy az egyes területi szintek (település, város és vonzáskörzete, térség) képessé váljanak gazdasági előnyöket is magában hordozó kapcsolatrendszer fenntartani egymással és tágabb környezetükkel. A településen belüli, valamint a térségi jelentőségű központok és vonzáskörzetükbe tartozó települések közötti közlekedés fenntartható fejlesztésével, az elérési idők javulásával, egyenlő eséllyel válnak elérhetővé a térségi foglalkoztatási központok, humán (közoktatási, közművelődési, egészségügyi) szolgáltatások és szociális ellátások.
- A zöldség- és gyümölcsstermelés hagyományainak újraélesztését helyi közösségi szinten is szorgalmazni, ösztönözni kell. A biotermesztés nagyságrendjét növelni kell. A megye melegvíz-bázisa az intenzív kertészeti ágazat fejlesztés mellett jó alapot teremt az önellátó közösségi üvegházi növénytermesztés elterjedéséhez is. További cél az önellátó, öngondoskodó helyi közösségek kialakulásának elősegítése érdekében a helyi szociális gazdaság megteremtéséhez a keretfeltételek biztosítása, a közösségi alapú termelési és felhasználói (fogyasztói) rendszerek elterjedésének ösztönzése.

Somogy megye Területfejlesztési Koncepciója a megyén belüli különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre is fejlesztési célrendszert határoz meg. Ezen belül a járásközpontokra alapozva erősíteni és fejleszteni szükséges az erdész, vadász, faipari, energetikai szakemberképzést, ezen települések elérhetőségét, valamint az ott működő kkv-kat.

A koncepció szintén nevesíti a Somogy megye horvát határ menti térségét, mint lehatárolható sajátosságokkal rendelkező területi részegység, amivel kapcsolatban az alábbi fő megállapításokat teszi:

A megye határ, ill. határ közeli városaiban, így különösen Csurgón, Baracson és Nagyatádon meg kell teremteni a nemzetközi és hazai termelő és szolgáltató vállalkozások, logisztikai és szállítmányozó

cégek letelepedését elősegítő infrastrukturális feltételeket, ki kell építeni az azok igényeit kiszolgáló üzleti szolgáltatásokat (logisztikai, pénzügyi, ügyviteli, infokommunikációs szolgáltatások). A gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok élénkítése érdekében alapfeltétel a közlekedési kapcsolat javítása, a jelenlegi határátkelési pontok fejlesztése, kapacitásbővítése, igény esetén további – elsősorban vízi forgalmú komp – átkelők létesítése. Távolabban, Horvátország Schengeni egyezményhez való csatlakozását követően új lehetőségek nyílnak a Dráva folyó vízi szállítási útvonalként való használatának fejlesztésére, bekapcsolására a Dunai és a Fekete-tengeri árukereskedelmi forgalomba a Dráva-menti térséget. E lehetőségre való felkészülés érdekében már most meg kell kezdeni az áru- és személyforgalmi kikötők fejlesztéseinek előkészítő tevékenységeit a horvát oldali partnerekkel egyeztetett módon. Annak érdekében, hogy a terület közlekedési kapcsolatai érdemben javuljanak, nem csak a nemzetközi, de a térségi elérhetőség vonatkozásában is előrelépés szükséges, különösen igaz ez a határ menti térséget É-D irányban feltáró, a meghatározó települések kapcsolatát biztosító 68. sz. főút esetében, ahol a gyors elérhetőséget annak fejlesztésén (pl. települési elkerülések) keresztül biztosítani szükséges. A nagytérségi rendszerekben tervezett fejlesztések mellett ki kell használni a horvát csatlakozás teremtette kisebb térségi szinten megjelenő új piacok kiszolgálását elsősorban a határ menti somogyi települések kereskedelmi (beleértve a helyi termékek piacainak fejlesztését) és turisztikai szolgáltatásainak bővítése terén, különösen a horvát határ menti települések lakossága körében már napjainkban is kedvelt gyógy-és termálfürdők turisztikai, egészségturisztikai szolgáltatásainak fejlesztésével. A turisztikai együttműködés területén alapvető a Dráva menti térség, mint egységes desztináció megjelenítése, határon átnyúló közös turisztikai termékcsomagok kialakítása, közös turisztikai információs bázis kialakítása, közös turizmusmenedzsment, marketing, egységes megjelenés a piacokon. A Dráva folyó somogyi szakasza és a part menti – a Duna-Dráva Nemzeti Park részét képező – területek egyike hazánk legkevésbé bolygatott, leginkább természet közeli állapotban megőrzött térségének, amely önmagában való értékén túl kiváló feltételeket teremt a vízi-, a horgász- és a vadászturizmus fenntartható fejlesztésére, valamint az erdei termékek feldolgozására épülő helyi kisgazdaságok kiépítésére és mindezen keresztül a helyi lakosság foglalkoztatási feltételeinek javítására. A Dráva, mint határfolyó eddigi elválasztó hatásának mérséklése érdekében építve a határ mindkét oldalán jellemző vegyes nemzetiségű lakosságra szükséges a közös kulturális hagyományok ápolását, a helyi (Dráva-térségi) identitás tudat erősítését célzó akciók, programok szervezeti és infrastrukturális feltételeit megteremteni, hozzájárulva ezzel a térség közösségi együttműködéseinek fejlődéséhez. A horvát határ menti térségben a kapcsolatok erősítését, a gazdasági nyitás sikerességét nagyban segítené a horvát nyelv oktatása felnőtteképzés és iskolai oktatás kereteiben.

A megyei területfejlesztési koncepcióhoz kapcsolódóan elkészült a területfejlesztési program is, amely az alábbi 7 prioritást határozza meg:

- Az agrár- és erdészeti termelési láncok szereplőinek megerősítése és a helyi termelésen alapuló önfenntartó szociális gazdaság feltételeinek megteremtése;
- Somogyi vállalkozások versenyképességének növelése az ipari- és szolgáltató szektorban
- Somogy megye turisztikai potenciáljának erősítése;
- A lakosság képzettségi szintjének javítását célzó fejlesztések támogatása;
- A fenntartható gazdálkodást és erőforrás felhasználást, valamint a megye lakosságának életminőség javítását támogató környezetgazdálkodási beruházások támogatása;
- A helyi közösségek megerősödését és a helyi értékek megőrzését szolgáló fejlesztések támogatása;

- Térségi jelentőségű szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek fejlesztése, valamint településfejlesztés.

A prioritások szakmai tartalmának részletes meghatározása mellett a fejlesztési program kijelöli a program lehetséges kedvezményezetteinek, érintettjeinek körét, itt Csurgó 2 esetben kerül a többi településhez képest privilegizált helyzetbe:

- Komplex térségi foglalkoztatást-bővítő programok
- Gazdasági együttműködés erősítése a horvát-magyar határtérségben

A koncepció a megye fejlesztését három kiemelt fontosságú átfogó célban jelöli meg, amelyek elérését 5 tematikus cél és Somogy megye sajátos területi részegységeire illesztett 5 területi célkitűzés szolgálja. Az ITS és a megyei dokumentum tematikus céljainak illeszkedését az alábbiakban mutatjuk be:

		A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítése, a K+F+I folyamatok ösztönzése	Piacépes tudást biztosító képzési struktúra és a lakosság készségeinek fejlesztése	A helyi termelést, közösségeket önellátását segítő fejlesztések támogatása	Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népességcsoportok társadalmi integrációjának elősegítése	Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése
T1	Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása					
T2	Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása (parkok, vízpartok, sportterületek, játszóterek fejlesztése)					
T3	Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése					
T4	Megújuló energiaforrások alkalmazása					
T5	Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése					
T6	Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása					
T7	Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával					
T8	Városmarketing-tevékenység fejlesztése					
T9	Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével					
T10	Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése					
T11	Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése					

Jelmagyarázat:

 erős kapcsolat

közepes kapcsolat
nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1.2.7 A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz

Csurgó településfejlesztési koncepcióját a 13/2010. (IX. 27.) sz. határozatban fogadta el a város képviselő testülete. A legfontosabb fejlesztési irányok:

A gazdaság fejlesztése, munkanélküliség csökkentése

- V1: a vállalkozások modernizációjának ösztönzése, mely által foglalkoztatottak számának növelésére nyílik lehetőség,
- V2: új, magas hozzáadott értéket előállító gazdasági tevékenységek megtelepítésének ösztönzése,
- V3: a település meglévő, illetve betelepítendő vállalkozásainak innovációs környezetének javítása,
- V4: vállalkozási tevékenység letelepítése és bővítése érdekében a városon belül megfelelő infrastruktúrával ellátott terület biztosítása,
- V5: új, elsősorban felsőfokú, szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalkozások vonzása érdekében a befektetések ösztönzésére vonatkozó szervezeti háttér megújítása,
- V6: a munkaerő kínálatának a foglalkoztatási igényekhez való igazítása,
- V7: a közügyekkel, közszolgáltatásokkal, vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó intézmények szervezeti megújulása,

Turisztikai kínálat fejlesztése

- V8: turisztikai- és háttér szolgáltatások összetételének fejlesztése, mint pl. turisztikai termékcsomag,
- V9: tematikus attrakciók létrehozása, melyek a megfelelő interpretációs eszközöket felhasználva, a látogatók igényeit kielégítő szolgáltatásokkal kiegészítve jelentős vonzerővé válnak,
- V10: turizmusból származó jövedelmek növelése és a településen belül a turizmus tér- és időbeli szétterítése,
- V11: a turisták kikapcsolódását, sporttevékenységét szolgáló létesítmények, szórakozóhelyek fejlesztése, nyüzsgő, étellel teli nyaralóhely kialakítása,
- V12: a turisztikai szolgáltatások közvetítésére szakmailag felkészült, hozzáértő szervezet kialakítása; információs szolgálatok kihasználtságának növelése,
- V13: a turizmusban érdekelt helyi szervezetek együttműködésének továbbfejlesztése,
- V14: a városra jellemző népművészet, népszokások, népi építészet, gasztronómia kultúrkörének felerősítése,

A helyi lakosság életminőségének növelése a „város fenntartható” fejlődése révén a város lakhatóságának – élhetőségének javítása az életminőség, a környezeti feltételek emelésével;

- V15: a városi épített környezet javítása
- V16: a város kulturális, szabadidős és sport lehetőségeinek javítása
- V17: a környezeti fenntarthatóságra alkalmazott módszerek megismertetése
- V18: a környezetgazdálkodás intézményi rendszerének felállítása
- V19: az integrált fejlesztési tervek kidolgozásához, a közsféra, a lakossági csoportok és a magán szereplők megfelelő bekapcsolása;
- V20: anyagi erőforrások koncentrálása a településfejlesztésre,
- intézményi infrastruktúra fejlesztése, közszolgáltatások korszerűsítése,
- V21: a szolgáltatási és kereskedelmi szféra fejlesztése a lakossági igények kielégítésére,
- V22: a helyi gazdaság fejlődése révén a foglalkoztatás és a jövedelmi helyzet stabilizálódása,

Környezet minőségének javítása, közterületek fejlesztése, zöldterületek növelése, parkosítás növelése

- V23: szennyvíztisztítók kiépítése, illetve a meglévők továbbfejlesztése,
- V24: települési környezetvédelmi program elkészítése
- V25: környezetvédelmet szolgáló ismeretek elterjesztésének ösztönzése,
- V26: közösségépítés, a lakosság általános képzési programjainak támogatása,
- V27: az egészséges lakóhelyet biztosító és a településképet kedvezően befolyásoló helyi tervek, programok készítése, ezek megvalósulását segítő rendeletek, intézkedések meghozatala.

A stratégia tematikus céljai		V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	V13	V14	V15	V16	V17	V18	V19	V20	V21	V22	V23	V24	V25	V26	V27
T1	Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása																											
T2	Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása (parkok, vízpartok, sportterületek, játszótérek fejlesztése)																											
T3	Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése																											
T4	Megújuló energiaforrások alkalmazása																											
T5	Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése																											
T6	Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása																											
T7	Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával																											
T8	Városmarketing-tevékenység fejlesztése																											
T9	Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével																											
T10	Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése																											
T11	Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése																											

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1.3 A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez

Csurgó városa elfogadott helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik, amely 2013. szeptember 26-án került elfogadásra, és a 2013-2018 időszakra szól, amely az alábbi esélyegyenlőségi célcsoportokat nevesíti, és fogalmaz meg velük kapcsolatban programot:

- mélyszegénységben élők és a romák
- gyermekek és gyermekszegénység
- nők
- idősek
- fogyatékkal élők

A helyi esélyegyenlőségi program elfogadásával a város érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel). Csurgó városa minden beruházása kapcsán figyelmet fordít a komplex akadálymentesítés megvalósítására

5.1.4 A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez

Csurgó város Gazdasági Programja helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A 2007-13-as gazdasági program legfontosabb célkitűzései a településfejlesztés vonatkozásában:

Gazdasági fejlesztések, munkahely-teremtési beruházások segítése

Csurgó számára létkérdés, hogy megállítsa a munkanélküliség drasztikus növekedését. Ennek érdekében az önkormányzatnak minden lehetőséget meg kell ragadnia. Fontos feladat, hogy a meglévő munkahelyeket megtartsuk, sok új munkahely jöhessen létre és olyan helyi klímát alakítsunk ki, ahol jól érzik magukat a helyi vállalkozók és iparosok, s a betelepülő vállalkozások is.

- Munkahelyek számának növelése a már működő vállalkozások és új beruházások támogatásával (kedvező telekár, adókedvezmény, stb.). Szükséges az adórendelet átdolgozása a munkahelyteremtés támogatása érdekében, mind a belföldi, mind a külföldi vállalkozók esetében a költségvetési egyensúly figyelembevételével.
- Az élelmiszer feldolgozás, szárítás nagy lehetőség térségünkben, termelési rendszerek kiépítése is lehetséges a kiváló termelési adottsággal rendelkező termőföldekre alapozva.
- Az Ipari Park és Innovációs Központ beindítása, üzemekkel való betelepítése.
- Szennyvízcsatornázás teljessé tétele, a Csurgó II. szennyvízprogram elindítása.

- A költségvetési forrás bővítéséhez, a beruházási hitel törlesztéséhez és pályázatok sajáterő forrásához dinamikusabb és folyamatos kísérletet kell tenni a mobilizálható vagyon és a csekély hasznot hozó bérlemények hasznosítására a város gazdaságpolitikai igényeit figyelembe véve.
- A közigazgatás, az intézményrendszer és a gazdasági szférát is magába foglalóan ki kell építeni a kor igényeinek megfelelően a telekommunikációs interaktív hálózatot.
- Hét éves telekkialakítási és lakásépítési program indul. Ennek keretében 1 Ft-os lakótelkekkel szeretnék segíteni a csurgói, illetve a Csurgóra betelepülő családokat. Ettől az intézkedéstől azt várják, hogy a csurgói állandó lakosság szám növekszik és a helyi vállalkozók, iparosok is több munkához jutnak.
- A Csurgói Gazdaszövetkezet újjáalakításának, illetve termelői csoportok létrehozásának ösztönzése
- Az élelmiszer feldolgozás, szárítás nagy lehetőség a térségben, termelési rendszerek kiépítése is lehetséges a kiváló termelési adottsággal rendelkező termőföldekre alapozva.
- Az Ipari Park és Innovációs Központ beindítása, üzemekkel való betelepítése.
- Szennyvízcsatornázás teljessé tétele, a Csurgó II. szennyvízprogram elindítása.
- Önkormányzati vagyonkezelő illetve városgazdálkodási vállalat létrehozása.
- A Csurgói Munkügyi Tanács létrehozása, amely lehetőséget teremt arra, hogy napi kapcsolatot alakítsunk ki a csurgói gazdaság szereplőivel.
- Megteremtik a Városi Piac végleges helyen történő kialakításának a feltételeit.
- Támogatni kell a Csurgói Pinceszövetkezet létrehozását, amely sok termelő számára kiszámíthatóságot és stabilitást fog jelenteni.
- Támogatni kell egy csurgói ásványvíz palackozó üzem létrehozását.

Turizmus fellendítése

Csurgó egyik kitörési pontja a természeti adottságai és környezete. Ezért ezzel a lehetőséggel a csurgóiak javára élünk kell.

- Csurgói Festetics Termálpark – szakmai befektetők bevonásával történő - megépítése. Ez munkahelyek tucatjait, egészségturisztikai szolgáltatások kiépítését, illetve a családi és vállalkozói vendéglátás erősödését teremti meg Csurgón és térségében.
- Borturizmus, Dráva-menti Borút tovább fejlesztése, borkóstoló helyek kialakítása.
- A Duna-Dráva Nemzeti Park közelsége a térség ökoturizmusának alapját jelenti, amely természeti kincset szélesebb körben kell megismertetni.
- A turizmus szempontjából és a lakosság számára is kiemelkedően fontos a kerékpárút hálózat kiépítése a városban és a térségben is, csatlakozva a nemzetközi kerékpárútvonalhoz.

Infrastruktúra fejlesztése

- Hét éves járda- és útfelújítási program indul a városban.
- Habitat lakásépítési program támogatása.
- Kiemelten fontos cél Csurgó számára az Iharosberény-Sand összekötő út megépítése, amely az M7-es autópályára való eljutást jelentősen gyorsíthatja.

- A városi tájékoztatás megújítása
- A város központjában – különösen az I. sz. óvodánál - új parkolóhelyek és a buszforduló biztonságos kialakítása.
- Helyi járatú buszok menetrendjének összehangolása a vasúti menetrenddel.
- Hulladékudvar kialakítása, a téglagyári gödörnél a törmeléklerakás megszüntetése, a terület rendbetétele.
- A gypmesteri szolgálat járási szintű kialakítása.
- Szőlőhegyi utak rendszeres karbantartása, a vezetékes víz kivitele.

Kultúra, oktatás és sport

- Erősítik Csurgó diákváros jellegét. Ennek érdekében Csurgónak egységes oktatási koncepciót kell kialakítania, amelyben a világos elvek mentén nem rivalizálás, hanem együttműködés és munkamegosztás alakul ki. Támogatják egy idősek Otthonának megépítését, hogy megfelelő körülményeket tudjunk biztosítani a város és környéke idős lakosainak.
- Fontos a jövő szempontjából a művészeti képzés. Ezen belül a meglévő szakok mellett szükségesnek tartják a népi tánc és népi zenekari képzés kiemelt támogatását.
- Csurgó múltjából adódó felelősség és kötelesség, hogy a kulturális intézményeknek stabil működési feltételeket teremtsenek.
- Kidolgozzák egy helyi pályázati rendszert, melynek keretében a helyi civil szervezetek működését támogatják.

Körszervezői szerepünk helyreállítása, kapcsolatrendszerünk kamatoztatása

- A már működő Csurgó Járási Többcélú Társulás, a területfejlesztési koncepciójának elkészítése után konkrét projekteket valósítson meg.
- Az egészségügyi ellátásban a járóbeteg szakellátások emelésével bővítik az egészségügyi szolgáltatást.
- A körszervezői szerepünknek megfelelően összehangoltan fejlesztik a járási szélessávú internet hálózatot.
- A közművelődés, a kulturális intézményeink jobb működési körülményei erősíthetik Csurgó körszervezői központosságát.
- A Közösségi Ház ne csak befogadó, hanem a közösségi kultúra és eseményeinek szervezője, motorja legyen. Színvonalas programokkal és a mozi újraindításával nyerje meg a fiatalokat, szolgálja hasznos, értelmes időöltésüket.
- A Múzeumot olyan helyzetbe kell hozni, hogy szerepét be tudja tölteni.
- Csurgó város és polgárai igényt tartanak az eddigi hagyományokat ápoló rendszeres rendezvényekre, melyek struktúráját újra kell gondolni, minőségi javulásra törekedve.

5.1.5 A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez

Az OTRT terv nevesíti a 6. számú főutat: (Budapest – Dunaújváros – Szekszárd – Pécs) – Csurgó – (Horvátország)), valamint a 68. számú főutat: Csurgó (6. sz. főút) – Nagyatád – Balatonberény* (7. sz. főút) mint országos jelentőségű közlekedési út, és új főúti kapcsolatként az M60-as utat Barcs és Pécs között.

A megyét érintő térségi jelentőségű közúti elemek:

- Somogyfajsz-[Sörnyepusztá]-Kiskorpád–Kadarkút–Lad–Barcs (6. sz. főút)
- Barcs – Vízvár – Berzence – Csurgó-Iharosberény

5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.2.1 A célok logikai összefüggései

A célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A célrendszer alapját a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtésére irányuló szándék jelenti. A fenntarthatóság általában horizontális szempontként jelenik a célrendszerekben, ami feltételezi, hogy a fenntarthatóság feltételei alapvetően fennállnak, de fontos, hogy minden területen továbbra is érvényesüljenek, megszilárduljanak.

Csurgó esetében a fenntarthatóság kritériumai részben teljesülnek. Levezetésre került, hogy a város folyamatban lévő méretbeli csökkenése a minőségi, szerkezeti tényezőkben is radikális romlást eredményező negatív spirált indíthat el, ezért a város elsőrangú feladata jelen időszakban a fenntarthatósági tényezők megszilárdítása és a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése. A célrendszer mindazonáltal tartalmaz horizontális szempontokat is, amelyek a fenntarthatóság általános alkotóelemeiként kerültek definiálásra.

A Megalapozó Tanulmány a részletes SWOT mellett hasonló részletettségben tartalmazza az abból levezethető, követendő stratégiai irányokat is, melyek a célrendszer tervezése keretében figyelembe vételre kerültek, így állítható, hogy a célrendszer a helyzetelemzésben feltárt összefüggéseken nyugszik, a belső összefüggései megjelenítik a város életének teljességét.

A célrendszer a négy fenntarthatósági szegmens (gazdaság, társadalom, természeti és épített környezet,) fenntarthatósági tényezőinek meghatározására és azok fejlesztésére irányul. A fenntarthatóság biztosítása érdekében a Konceptió és a Stratégia kitért azokra a kormányzás terén szükséges feltételekre is, amelyek révén biztosítható a célokat teljesítő projektek érdemi megvalósulása. A célok meghatározása a fenntarthatósági területek és a célok közti kereszthatások következetes számításba vételén alapult a Megalapozó tanulmányban és a Településfejlesztési koncepcióban egyaránt.

A teljesség érdekében a projektek elsődlegesen a célrendszerből kerültek levezetésre, a kereszthatások figyelembe vétele alapján pedig lehetőség nyílt arra, hogy ez a struktúra úgy kerüljön átcsoportosításra kulcsprojektek, hálózati projektek, akcióterületi projektek stb. keretében, hogy a kereszthatások figyelembe vételével ismert szinergiák érvényre jussanak. Ennek révén koncentráltabb és a megvalósíthatóság szempontjából gyakorlatiasabb rendszer alakult ki, mely világosabban összefüggésbe hozható az operatív programok rendszerével. Az összefüggések

megtartása érdekében több esetben a nagy formátumú projektek alprojektekre bontva jelennek meg a rendszerben.

A célrendszer teljességre törekvő kibontása következtében a projektek számos nem beruházási jellegű elemet tartalmaznak, amelyek a társadalom, a partnerség és a kormányzás keretében valósítandók meg.

Az elemzések rávilágítottak, s az anyagok társadalmi egyeztetése is egyértelműen visszaigazolta, hogy a város legégetőbb problémája jelenleg a foglalkoztatás alacsony szintje, és a képzett munkaerő alacsony szintje, amelyek a befektetési kedvet negatívan érintik. Ebből következően a gazdaságfejlesztési tényezők jelentős súlyt kapnak, emellett a közvetlenül a foglalkoztatást érintő akciók is helyet kapnak. Mindez nem jelenti a gazdaságfejlesztés kizárólagosságát.

A fenntartható fejlődés belső összefüggései miatt rendkívül fontos, hogy a kijelölt célok döntő része megvalósuljon, s a folyamat a források nyújtotta lehetőségek kiaknázása mellett megtartsa stratégia-vezéreltségét. A társadalom rossz kilátásai miatt az egészséges és vonzó környezetre kiemelt hangsúlyt kell fektetni, mivel egyrészt a kevés és csökkenő számú munkaképes korú egészsége egyre fontosabb, másrészt erősíti a város megtartó képességét és vonzerejét.

Ez a tényező elsősorban az egészség- és minőségtudatos társadalmi rétegre hat, ők pedig egyúttal az a réteg, akikre a tudásigényes gazdaságot építeni lehet. A viszonylag lassú fejlődési eredményekkel járó követő ipartelepítés mellett, amit a gyors munkahelyteremtés igénye indokol, a város problémáinak megoldása főként az innovációorientált, kreatív tevékenységektől és emberektől várható, ezért erre a társadalmi és gazdasági szegmensre külön figyelmet szükséges fordítani.

A célok és az azok alapján megfogalmazott projektek, köztük a számos nem beruházási típusú beavatkozás egymást támogató rendszert alkot. A projektek egy része program jellegű, ami a város jövőjének gyökeres átalakítási szándékából adódik. Ezek egy része nem valósítható meg a stratégia 2020-ig tartó időhorizontján belül, azonban az eredményesség szempontjából fontos e stratégiai folyamatok elindítása és következetes végig vitele.

5.2.2 A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

	A Beazonosított problémák	Beazonosított adottságok
T1: Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása	Nem hatékony energiateljesítmény, a szolgáltatások megújítására vonatkozó igény az önkormányzati intézmények vonatkozásában	Kiterjedt önkormányzati intézményhálózat, járási feladatokkal és hatókörrrel
T2: Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása (parkok, vízpartok, sportterületek, játszótérek fejlesztése)	Közösségi terek, vízpartok jobb hasznosítása	Közösségi terek, vízpartok jobb hasznosítása
T3: Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése	Leszakadó városi településrészek megléte, szegregáció fokozódása	Kevés kiegészítő elemmel teljessé tehető a hálózat
T4: Megújuló energiaforrások alkalmazása	Megújuló energiaforrások alkalmazása nem elégséges	Megújuló energiaforrások megléte

T5: Önkormányzati bérlakás-program fejlesztése	Szükséges lakásállomány nem áll rendelkezésre, meglévőknél hiányos infrastruktúra	Lakossági igények megléte
T6: Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Fizikai és szolgáltatási infrastruktúra hiánya az induló vállalkozások esetében	Inkubációs infrastruktúra és olcsó szolgáltatások megteremtése
T7: Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával	Zöld- és barnamezős és alulhasznosított területek megléte	Hasznosításra váró területek rendelkezésre állnak
T8: Városmarketing tevékenység fejlesztése	Nincs önálló települési marketing-tevékenység	Termékfejlesztés megvalósul, promóciós tevékenység indítható
T9: Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével	Hiányos településközi kapcsolatok, megújuló energiaforrások kihasználása nem megoldott	Településközi együttműködés szélesítése, meglévő megújuló energetikai kapacitások kihasználása
T10: Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése	Helyi termékek piacra vitele nem megoldott	Régiós „jó gyakorlatok” megléte
T11: Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése	Hiányos hálózat	Hálózat hiányzó elemeinek megteremtésével teljes körű infrastruktúra

6 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A megvalósíthatóság kockázatainak elemzésénél először a főbb kockázatokat kell számba venni azok valószínűsíthető bekövetkezéssel és a városra gyakorolt hatásának mértékével. Ezek után a rájuk adható válaszok felkutatása, majd ezek várható pozitív és negatív kimenetelét szükséges elemezni. A táblázatos felsorolás segíti mindezek áttekintését. A célok megvalósításához a fejlesztésekkel elért eredmények fenntartása különösen fontos. Az ezekhez tartozó kockázatok külön kiemelésre kerültek.

Belső tényezők	Valósz. (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Társadalmi tényezők			
Társadalom egyes csoportjai közötti ellentmondás a település fejlesztési irányait illetően	2	4	A város jövőképeinek meghatározása és a fejlesztések is a lakossággal való folyamatos egyeztetések során alakulnak ki, a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre a települési célok.
Társadalom egyes csoportjai kizsorulnak a fejlődésből	4	5	Különösen az alacsonyabb státusú lakosság számára jelent kockázatot, hogy a város egyes részein beindulhat a dzsentifikáció, illetve a külterületeken a szolgáltatásokhoz való hozzáférés gyengébb, így kizsorulhatnak a társadalomból ezek a csoportok. A város szociális hálózata azonban kiemelten kezeli e csoportokat, valamint a településfejlesztési stratégia megvalósítása során a negatív társadalmi folyamatok ellen különböző soft tevékenységek is megvalósításra kerülnek.
A lakosság elvándorlása és előregedése tovább folytatódik	6	6	Társadalmi szempontból negatív összkép alakul ki. A helyben maradók – magas elvándorlás esetén – várhatóan a kevésbé képzettek, illetve testi, szellemi hátránnyal rendelkezők közül kerülnek ki, így a város lakossága deprimált, a város általános légköre letargikussá válhat. Az elvándorlás ellen számos soft programmal, illetve oktatási programmal, valamint városmarketinggel veszi fel a város a harcot, hogy egy a saját lakossága és a kívülről érkezők számára is vonzó, kellemes város lehessen. Az előregedés folytatódása, illetve felgyorsulása, amennyiben ehhez nem kapcsolódik megfelelő idős-gazdaság a fiatalabb generációk helyben maradása ellen hathat. Fontosak ebben az esetben is a soft programok, melyek az idősek és a fiatalabbak közti ellentétek csökkenthetők.
A lakosság érdektelenné válik a település közös jövőképeinek, fejlesztésének meghatározását és megvalósítását illetően	4	4	A város számos kulturális, sport és egyéb programmal vonja be a lakosságot a település mindennapjaiba. A helyi identitás kialakítására és fenntartására, valamint a külső imázs meghatározására nagy hangsúlyt fektet. Ez nem csak anyagi támogatásban, leginkább soft tevékenységek keretében történik.
Gazdasági tényezők			
Valós városközpont, központi tér hiányában nincs gazdasági centruma a városnak, mely a lakossági igényeknek megfelelő	4	4	A 2020-ig definiált jövőkép segítségével a város jövőképe hosszútávra is előre látható, így a helyi vállalkozók láthatják, mely területeken, milyen beavatkozásokat tervez a város, így ezeknek megfelelően alakíthatják gazdasági tevékenységüket,

szolgáltatásoknak adna helyet			céljaikat.
Az elvándorlás miatt csökken a város lakosságának átlagos képzettségi színvonala	6	8	A képzettségi színvonal csökkenésével a befektetők – érkezenek kívülről, vagy legyenek helyi vállalkozók – alacsonyabb színvonalú munkalehetőségeket teremtenek, melyhez alacsonyabb bérszínvonal is társul, így az elvándorlás nem áll meg. Annak érdekében, hogy a város ne kerülhessen ebbe a negatív spirálba a lakosságának megtartását, illetve kívülről érkező magasan kvalifikált beköltözőket színes kulturális étellel, soft programokkal, vonzó települési környezettel tartja meg. Ehhez széles körben alkalmazott városmarketing stratégia is társul.
Környezeti veszélyek			
Megújuló közterületek lakosság általi nem rendeltetésszerű használata	7	9	Társadalmi probléma, melyet a folyamatos karbantartás és a figyelemfelkeltés tud csökkenteni.
Közterületek megújítása elmarad a városban	3	4	Amennyiben a közterületek megújítása elmaradna, azzal a város lemaradna a városversenyben, mivel nem csak a turisták számára fontos, hogy vonzó környezetben tölthessék szabadidejüket, hanem a helyben élők számára is. A város közterületeinek a leromlása, levándorláshoz, illetve hosszabb távon a beruházások elmaradásához és a gazdasági versenyképesség csökkenéséhez is vezethet. A város vezetése ennek csökkentésére számos, egymásra épülő közterület rehabilitációs tervet dolgozott, és dolgoztat ki. Továbbá a lakókörnyezet megújításába a helyi lakosságot is aktívan be kívánja vonni.
Közlekedési konfliktusok növekednek	3	3	A közterületek minden szempontból átgondolt rehabilitációjával, illetve az ökológikus településfejlesztési szemlélet segítségével kívánja a város visszaszorítani a gépjárműforgalmat, így kerüendő el, hogy ebből konfliktusok alakuljanak ki. Bizonyos esetekben a korlátozás, mint lehetőség is a város rendelkezésére áll (pl. tehergépjárművek kilitása bizonyos területekről)
Lakások komfortfokozata, műszaki színvonala romlik	3	3	Amennyiben a lakosság anyagi javai tovább csökkennek, a lakingatlanok karbantartása elmaradhat, mely a lakóingatlan állomány műszaki degradációjához vezethet. Ezt megelőzendő a város a munkanélküliség elkerülése mellett érdekelt. Ennek érdekében szorosan együttműködik a helyi vállalkozásokkal azok céljainak megvalósításában, illetve a közmunka programot is támogatja. Így a lakosság anyagi javainak csökkenése elkerülhetővé válik.
Külső tényezők			
Szabályozási környezet			
Változó támogatási rendszer	6	8	A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve képes lesz külső források bevonására céljai elérése érdekében.

Az egyes közszolgáltatások állami támogatása csökken, a normatíva rendszerből származó bevételei csökkennek a városnak	6	7	A város intézményhálózatát igényeinek megfelelően alakítja ki, azt nem méretezi túl, illetve alul. Az ingatlanok fenntartását csökkenti energetikai célú felújításokkal. Mindezekkel a kiadások féken tarthatók, tervezhetőek maradnak.
Gazdasági változások			
A város gazdasági leszakadása tovább folytatódik	2	5	Jelen stratégiában a város meghatározta az elérendő közép és hosszú távú céljait. Ezeket reálisan mérte fel, összhangban a magasabb területi szintű tervekkel és törekvésekkel. A város emeltet gazdasági programjának megvalósítása mellett teljesen elkötelezett, illetve a marketingstratégiájában számos gazdaságfejlesztési elem is található. Emellett a helyi vállalkozásokkal szorosan együttműködve a település- és gazdaságfejlesztési célokat is közösen valósítják meg.
Magyarország gazdasága lemarad a környezetétől, mely a városra is általánosan negatívan hat	2	5	A város fejlődéséhez nem kizárólag a külső tényezőkre épít. Helyette leginkább saját erősségeit igyekszik kihasználni, mely függetleníteni tudja valamelyest az országos trendektől. Így hazánk fejlődésénél gyorsabb, nagyobb mértékű fejlődésre válik képessé a település.
Társadalmi változások			
A gazdasági válság okozta társadalmi válság miatt átalakuló igények	4	4	A gazdasági válság társadalomra kifejtett hatása mára egyre ismertebb. Ez a várost is jelentékenyen érintette, így a helyi döntéshozók, társadalmi élet aktív szervezői is e tapasztalatok birtokában képesek alakítani a város társadalmát. Ehhez különböző soft tevékenységekre nyílik lehetőség. Évente kerülnek ezek meghatározásra, így rugalmasan, a változó igényekhez képes alkalmazkodni a város.
Általánosan előregedő társadalom – növekvő terhek	6	6	A város lakossága, az országos tendenciákhoz hasonlóan öregszik. Ezt megelőzni próbálja a város azzal, hogy attraktív településképpel, prosperáló gazdasággal, széleskörű kulturális élettel fiatalabb korosztályt vonz a településre. A problémát pedig az idősgazdaság, valamint a szociális ellátórendszer fejlesztésével igyekszik kezelni.
A városversenyben való lemaradás okozta munkahelyteremtés elmaradása, illetve munkahelyek megszűnése, munkanélküliség emelkedése	4	6	Ahhoz, hogy a település a városversenyben a legjobbak közt szerepelhessen városmarketing stratégiát alakít ki, illetve a gazdasági élet szereplőit partnereként kezeli, hogy minden érdekelt fél a lehető legnagyobb hasznot élvezze az együttműködésből.
Az elért eredmények fenntartáshoz kapcsolódó veszélyek			
Társadalmi tényezők			
A soft projektekkel bevont lakosság a projektek elmaradása esetén nem alakít ki saját közösségi programokat	2	2	Annak érdekében, hogy hosszútávon is sikeres legyen a lakosság bevonása a város életébe a város az egyes soft projektek megvalósítását köve-tően is számos eseményt szervez, illetve támogatja ezek szervezését.
Az oktatási és társadalmi integrációs programokban résztvevők elhagyják a várost, illetve hosszú távú integrációjuk a település	3	5	Az oktatáshoz kapcsolódó fejlesztések a helyi vállalkozói igényeknek megfelelően kerül kialakításra, így a fenntartás során is várható, hogy aki ilyen képzésben vesz részt, az helyben helyezkedik el, majd hosszabb távon is itt dolgozik. Folyamatos nyomonkövetés zajlik

életébe sikertelen lesz			a társadalmi integráció terén, így, amennyiben beavatkozás szükséges, egyes elmaradó személyek, csoportok esetében, azt idejében meg lehet tenni.
Gazdasági tényezők			
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt	2	2	A fejlesztések egymásutánosságának tervezésével, egymásra épülésével mindez elkerülhető, mivel a város csak a pénzügyi keretének megfelelően vállalja a beruházások önrészét. Ezenfelül a beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.
A vállalkozások a vártnál kisebb bevételt realizálnak és elhagyják a várost, vagy csökkentik a termelésüket	3	7	Amennyiben ez történne, annak jelentős hatása lenne a város társadalmára, illetve a város gazdálkodására is. Ennek érdekében a város és a helyi vállalkozások között széleskörű kooperáció zajlik, hogy az igények és a célok között összhang legyen mind a két fél részéről
Környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tényezők			
A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani	2	5	A turisztikai fejlesztések során a természet „kapacitását” figyelembe veszi a város, valamint az idegenforgalmi adó bevételeinek egy részét a környezeti károkozások enyhítésére fordítja. A beruházások során az engedélyek kiadása, és az ellenőrzések során a környezeti szempontok kiemelt szempontot képviselnek.

7 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

7.1.1 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlatváltozási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamedzsentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

7.1.2 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,

- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségeknek kell megfelelniük (pl. levegőtisztaság javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

7.1.3 A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabban létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

7.1.4 Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „tervaiku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor;
- Városmarketing célú tevékenységek: a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges,

kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;

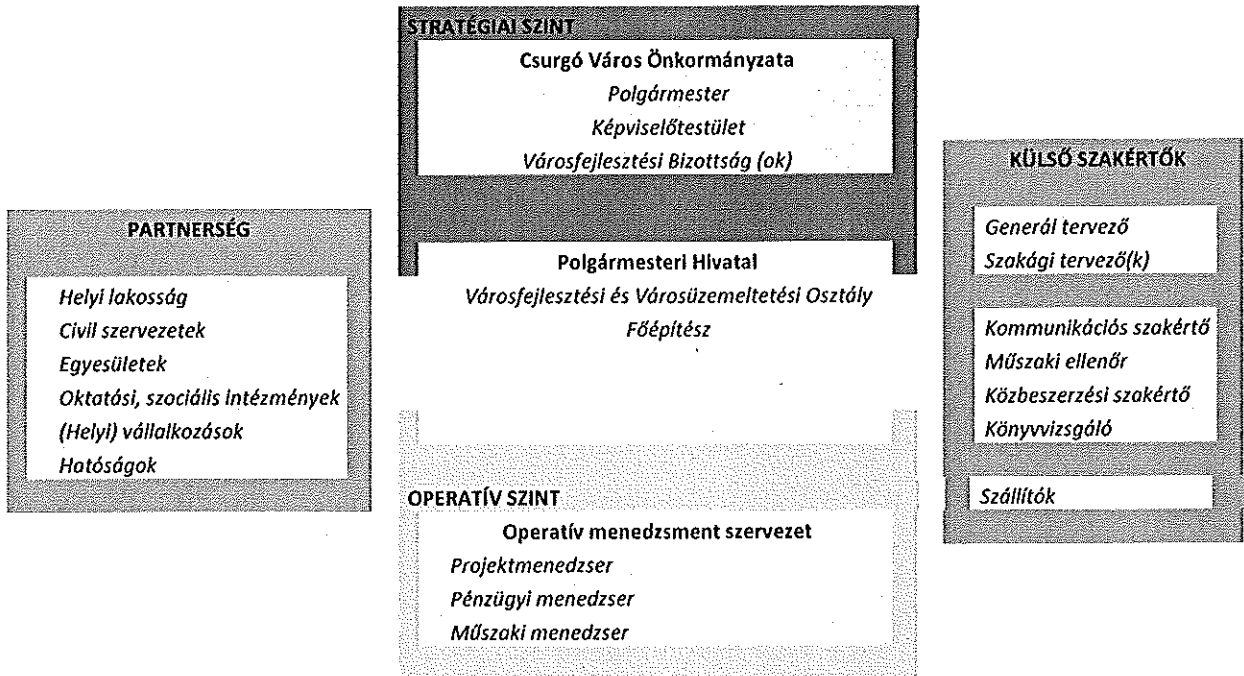
- Helyi adó- és illetékkedvezményekkel bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- Ingatlangazdálkodási koncepció, melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a kijelölt városfejlesztési akcióterületeken tervezett városfejlesztési akciók végrehajtása a közsféra és a magánsféra strukturált együttműködése.

7.1.5 Helyi klímastratégia

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

7.2 AZ ITS MEGVALÓSÍTÁSA SZERVEZETI KERETEINEK MAGHATÁROZÁSA

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a Csurgó Város Képviselő Testülete jelenti. A döntés- előkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselőtestület és a Városfejlesztési Bizottság alkotja. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés- előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi, adott szervezeti egységei bevonásával.

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.

Az ITS-ben körvonalazott fejlesztések megvalósításának menedzsmentje az operatív menedzsment szervezet feladata

- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.
- Az önkormányzat az ITS megvalósítását program- és projektszinten is a Polgármesteri Hivatal jelenlegi szervezeti rendszerére, valamint az önkormányzat gazdasági társaságaira támaszkodva, a meglévő hatáskörökbe integrálva kívánja biztosítani. Az önkormányzat településfejlesztési intézményrendszere a korábbi időszak tapasztalatai alapján alkalmas az ITS-ben foglaltak megvalósítására, a 2015-2020/2023 közötti támogatási időszakra tervezett fejlesztések szervezeti rendszerének biztosítására. Önálló városfejlesztő társaság létrehozását a város nem tervezi. A projektszinten felmerülő speciális szakértői kapacitásokat külső szakértők bevonásával biztosítja. A rendelkezésre álló források ismeretében külsős pályázati kapacitás bevonása is szükséges, amelynek a tevékenysége a pályázatfigyelésen és -írásán túl a projektmenedzsmentre és projektelszámolásra is kiterjed.
- Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a város képviselő-testülete jelenti. Az önkormányzat szervezeti hierarchiájában a városfejlesztés általános irányvonalainak meghatározása a képviselő-testület feladata. A döntés előkészítési feladatokat tématerülettől függően a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.
- A stratégiai menedzsment feladatokat tulajdonképpen az ITS készítés során felállított Irányító Csoport tagjai viszik tovább, végzik a megvalósítás során is. A stratégiai menedzsment tagjai: Polgármester, Jegyző, Képviselő-testületi tagok, fejlesztésekért felelős alpolgármester, Főépítész, szakmai Bizottságok és Osztályok vezetői.

7.3 PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződéssel, helyi értékek és problémák feltárására alaposan képzelhető el. A tervek készítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

Csurgó város vonatkozásában az ITS társadalmisítására Partnerségi Terv készült. A Partnerségi Tervet a város képviselő testülete elfogadta. A Partnerségi Tervben kijelölésre kerültek az Irányító Csoport és a Szakértői csoport tagjai, valamint az partnerségi egyeztetési mechanizmus. Az irányító csoport (ICS) a tervezés során operatív döntés-előkészítő munkát lát el, az ICS feladatait három tagú bizottság látja el. A szakmai munkacsoport feladatait a vállalkozói, intézményi és civil szereplőkből álló Bizottság látja el, amelynek feladatai között szerepel a településfejlesztési koncepciók, tervek, programok kidolgozásában való részvétel, illetve a településfejlesztési tervek véleményezése. A Partnerségi Terv alapján az ITS készítése folyamán 2 db workshop került megrendezésre 2015. II. 19-én és 2015. III. 12-én. A partnerségi egyeztetés során lakossági fórumok kerültek megrendezésre, melyek időpontja 2015. IV. 30. Az államigazgatási egyeztetés 2015. május 5-én kezdődött el, a beérkezett észrevételek feldolgozásra kerültek.

7.4 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának települését is érinti, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

A város a jövőben is fenn kívánja tartani együttműködéseit, illetve azokat a céljainak megvalósítása érdekében bővíteni tervezi.

7.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

7.5.1.1 Módszertan

A 2007 – 2013 közötti programozási időszak egyik fontos tapasztalata volt, hogy a célok megvalósulásának méréséhez szükséges adatok nem vagy csak korlátozottan voltak elérhetők, így a stratégia menedzselésének egy fontos eszköze nem állt a települések rendelkezésére.

Mivel a 2014 – 2020 közötti időszakban az eredményközpontúság elve miatt az Indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnőtt, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz az indikátorok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni.

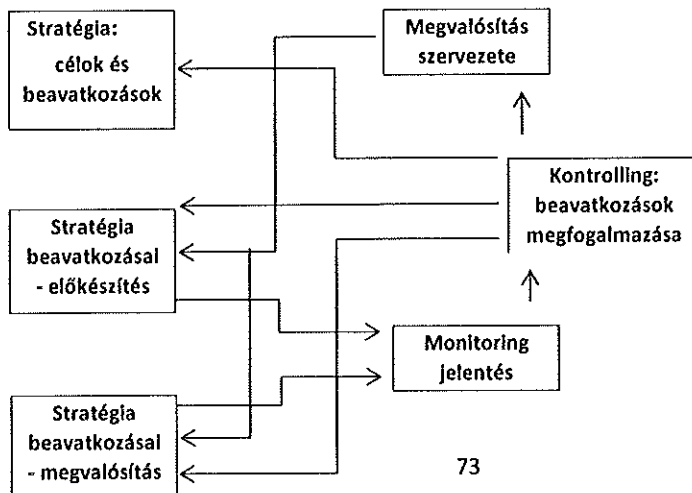
7.5.1.2 A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata

A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos, tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring

- felelőssét
- kivitelezőjét
- gyakoriságát
- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7 éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összegzi:

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

7.5.1.3 A monitoring folyamat szervezete

A képviselőtestület a monitoring folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket. A szakmai bizottságok javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra. A Monitoring Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán. A monitoring bizottság tagjai:

- Polgármester
- A testületi bizottsági elnökök
- Főépítész
- A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
- Egyéb civil szervezetek
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet

A stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezetnek (monitoring felelős) a végrehajtott szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a Monitoring Bizottság vezetője felé továbbítja.

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy az nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás integráns részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.
2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.
3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoring mutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.
4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése
5. Az indikátorok teljesülésének nyomon követése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért. A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoring rendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis megalkotásával;
- az indikátorok aktuális értékének – a terv szerinti gyakorisággal történő – összegyűjtése, rögzítése a monitoring rendszerben;
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében;
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába (a jelentést a menedzsmentért felelős döntéshozó testületnek kell jóváhagynia).

A monitoring tevékenység szervezeti hátterét az operatív menedzsment szervezet biztosítja, amely koordinálja a megvalósuló városfejlesztési beavatkozásokat, rendszeresen figyeli, gyűjti és rendszerezi azok indikátorainak alakulását. Minderről előterjesztést készül, amelyet az érintett Bizottságok tárgyalnak, és a Képviselő-testület hagy jóvá. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a város Képviselő-testülete évenként áttekinti és értékeli. A beszámoló az alábbi témaköröket tartalmazza:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,
- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetése, források összetétele),
- városrészenként és tematikus célonkénti áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,
- a stratégia indikátorrendszer alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

7.5.1.4 A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

Éves monitoring jelentés: az éves jelentés elkészítéséért az operatív végrehajtó testület felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

- A beavatkozások előkészítő feladatainak előrehaladására,
- A beavatkozások megvalósításának előrehaladására,
- A stratégia megvalósításának előrehaladására; célok megvalósulása,
- A különböző folyamatokkal kapcsolatos problémák, esetleges szűk keresztmetszetek azonosítására,
- Javaslatoz megfogalmazására, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.

- A megvalósítás szervezeti keretei
- A megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
- A megvalósítás folyamatainak javítása érdekében fogantatott intézkedések leírása és értékelése
- A stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok
- A megvalósításra fordított pénzügyi források
- A szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is
- A következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása

7.5.2 Indikátorok meghatározása

7.5.2.1 Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoring rendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- **Specifikus** – az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- **Mérhető** – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;
- **Elérhető** – az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- **Reális** – a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- **Aktuális** – az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomon követésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok teljes mértékben egyediek, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- **Eredményindikátorok:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.

- **Kimeneti/output Indikátor:** Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezet beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

7.5.2.2 A stratégia Indikátorai

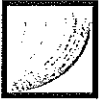
A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározása akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisban, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek. Az indikátoroknál a bázis- és célértékeket pontosítása és kiegészítése az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálata) során történik meg, mivel a bázisértékek pontos meghatározásához az önkormányzat számára jelenleg nem állt rendelkezésre megfelelő információ.

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Átfogó célok							
A1: Élhető és vonzó település megteremtése	Lakossági elégedettség	hatás	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
A2: Gazdasági potenciál növelése	Foglalkoztatottak aránya	hatás	%	0	+1 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
A3: Térségi szerepkör erősítése	A városban megtermelt hozzáadott-érték	hatás	%	0	+1 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Tematikus célok							
T1: Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T2: Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása (parkok, vízpartok, sportterületek, játszótérek fejlesztése)	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T3: Települési infrastruktúra kiegészítő elemeinek megépítése	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T4: Megújuló energiaforrások alkalmazása	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T5: Önkormányzati bérlet-kis-terv fejlesztése	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T6: Induló vállalkozások infrastruktúrájának biztosítása	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T7: Meglévő iparterületek bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, új iparterületek kialakítása barnamezős területek rehabilitálásával	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közszféra adatai nélküli számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége	eredmény	%	0	+5 (növekedés)	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T8: Városmarketing-tevékenység fejlesztése	Külföldi és belföldi turisták költése	eredmény	eFt	n/a	nem csökken	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

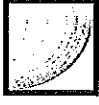
Terra Studió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

Terra Studió Kft.

T9: Térségi kohézió erősítése a megújuló energetikai együttműködés fejlesztésével	A járásközpontot köztűn 20 percen túl elérő települések száma	eredmény	db	n/a	nem csökken	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T10: Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közzsfera adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége	eredmény	%	n/a	nem csökken	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T11: Regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	eredmény	%	n/a	nem csökken	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Kulcsprojektek							
Idősek otthona - Meller kastély felújítása	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	1	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
CSURGO növénytermesztésre és állattenyésztésre alapozott élelmiszer-előállítás, sajtkészítés, vágópont létesítése	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	0	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Ipari park fejlesztése, kialakítása	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	output	m2	0	1000	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Faaprító és tömbösítő üzem létrehozása	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	0	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Szárító és savanyítóüzem	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	0	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Akcióterületi projektek							
Csurgó Vasúttállomás és környékének rehabilitációja	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	fő	1	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

Terra Studio Kft.

Terra Studio Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

Csurgó Alsóvárosi rész rehabilitációja	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	1	1	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Fenntartható infrastrukturális fejlesztések Csurgó városközpont akcióterületén	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	1	1	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Egyéb projektek								
Közterület felügyelet felállítás	Fejlesztéssel érintett területen élők száma	output	fő	100	100	100	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Önkormányzat informatikai fejlesztése	Fejlesztéssel érintett területen élők száma	output	fő	1500	1500	1500	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Polgármesteri Hivatal épületének felújítása és akadálymentesítése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	1	1	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Nyomda létesítése	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	0	0	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Csurgó városmarketing akciók	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	output	%	100	100	105	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Közösségi terek fejlesztése - Játzóterek felújítása	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	output	db	2	2	2	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Önkormányzati intézmények korszerűsítése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	2	2	2	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Önkormányzati bérlakások felújítása	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	10	10	10	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Önkormányzati bérlakások építése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	0	0	15	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

Terra Stúdió Kft.

1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

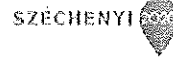
Terra Stúdió Kft.

Zis-tóhoz vezető út aszfaltozása, a tó környezetrendezése	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	output	db	1	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Hálózatos Projektek							
Közintézmények energetikai felújítása - Közösségi Ház és Városháza, Könyvtár, Múzeum, ÖNO.	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	output	db	3	3	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Közlekedési és közmű-infrastruktúra fejlesztés	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	output	km	4	4	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Dél-Somogy Megújuló Energia Hálózat kialakítása, működtetése	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	0	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Dél-somogyi helyi termék lánc elterjesztése	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	0	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Kerékpárút-hálózat fejlesztés Csurgó Járás területén	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	output	km	0	10	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

8.1 2015.01.12.: KAPCSOLATFELVÉTEL, TELEPÜLÉSI ELKÉPZELÉSEK

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy:	Külső munkáindító megbeszélés
Dátum:	2015.01.12.
Helyszín:	Csurgó, Polgármesteri hivatal
Készítette:	Horváth István
Résztvevők:	
Meghívott jelenlévők nevei:	

Napirend	Hozzászóló
1. Projekt bemutatása, a projekt keretében eszélendő feladatok, ütemezés áttekintése a jegyzőkönyv mellékletét képező előadás alapján	Dolicz László
2. A hatályos településfejlesztési elképzelések, és a hatályos tervek céljainak megvitatása műhelybeszélgetés keretében.	műhelybeszélgetés

Feladatok	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Irányítócsoporthoz és munkacsoport tagjainak kijelölése	Polgármester	2014.01.22.
2.	Partnerségi terv és megvalósítási ütemterv tervezetének elkészítése	felelős tervező	2014.01.22.
3.	Partnerségi terv és megvalósítási ütemterv tervezetének elfogadása	Polgármester	2014.01.26.

Jelenléti ív

Projekt: Csurgó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Generál tervező: Terra Stúdió Kft. Cím: 1034 Budapest, Szomolnok u. 14. Tel.: +36-1-250-5061	
---	--

Tárgy:	
Dátum:	
Helyszín:	

Név / beosztás	Szervezet	E-mail / telefon	Aláírás
Duka László	TERRA STÚDIÓ KFT.	l.duka@terrastudio.hu 06/30-649-5020	
Hodován István	TERRA STÚDIÓ KFT.	hodovan.istvan@terrastudio.hu 06-30/649-5020	
Török László	TERRA STÚDIÓ KFT.	torok.laszlo@terrastudio.hu 06-30/649-5020	
Tóth László	TERRA STÚDIÓ KFT.	toth.laszlo@terrastudio.hu 06-30/649-5020	

8.2 2015.02.19.: MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT ISMERTETÉSE

MEGHÍVÓ

„Dél-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Projektazonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

Csurgó város önkormányzata tisztelettel meghívja az

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA WORKSHOP

rendezvényre.

Időpont: 2015. február 19. (csütörtök) 14.00 óra

Helyszín: Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal 8840 Csurgó, Széchenyi tér 2.

Bármilyen kérdés vagy észrevétel esetén kérjük lépjen kapcsolatba velünk az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

Dr. Kovács Balázs

Telefon: +36 70 369 20 75

E-mail: kovacs.rfh@gmail.com

Füstös János
Polgármester

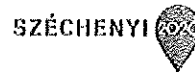
**JEGYZŐKÖNYV/EMLEKEZTETŐ
WORKSHOP
Irányító Csoport/Szakértői Csoport**

Tárgy: Irányító Csoport Szakértői Csoport ülése	
Dátum:	2015.02.19.
Helyszín:	Csurgó, Polgármesteri hivatal
Készítette:	Ferletyák Márk
Résztvevők: Mellékelt jelenléti ív szerint.	

Napirend		Hozzászóló
1.	BM-el kötött tervezési szerződésből adódó feladatok áttekintése	
2.	Megalapozó Vizsgálat ismertetése	A Megalapozó Vizsgálat elfogadásra került
3.	Ütemterv előrehaladásának ismertetése/egyeztetése	Az ütemterv előrehaladásának ismertetése egyhangúlag elfogadásra került

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Jövőkép meghatározása	Polgármester	2015.03.15.
2.	Honlapon történő közzététel	Polgármester	2015.02.28.
3.	Adatszolgáltatás	koordinátor	folyamatos

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

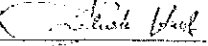

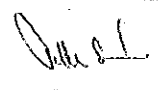
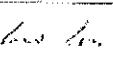
JELENLÉTI ÍV

az Irányító Csoport
work shop üléséről

Csurgó Város Önkormányzatával

Időpont: 2015.02.19.

Helyszín: Csurgó, Polgármesteri hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Füstös János	Polgármester, Csurgó Város ÖK	
Fábián Anita	Jegyző, Csurgó Város ÖK	
Vörös Máttyás	önkormányzati képviselő Csurgó Város ÖK	
Tóth Sándor	Beruházási és Műszaki Iroda (irodavezető), Csurgó Város Polg. Hiv.	
Csenel Áron	Közigazgatási Iroda (irodavezető) Csurgó Város Polg. Hiv.	

8.3 2015.03.12.: CÉLRENDSZER KIALAKÍTÁSA

MEGHÍVÓ

„Dél-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Projektazonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

Csurgó város önkormányzata tisztelettel meghívja az

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA WORKSHOP

rendezvényre.

Időpont: 2015. március 12. (csütörtök) 14.00 óra

Helyszín: Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal 8840 Csurgó, Széchenyi tér 2.

Bármilyen kérdés vagy észrevétel esetén kérjük lépjen kapcsolatba velünk az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

Dr. Kovács Balázs

Telefon: +36 70 369 20 75

E-mail: kovacs.rfh@gmail.com

Füstös János

Polgármester

**JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ
WORKSHOP
Irányító Csoport/Szakértői Csoport**

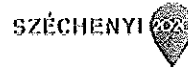
Tárgy: Irányító Csoport Szakértői Csoport ülése	
Dátum:	2015.03.12.
Helyszín:	Csurgó, Polgármesteri hivatal
Készítette:	Ferletyák Márk
Résztevők: Mellékelt jelenléti ív szerint.	

Napirend		Hozzászóló
1.	BM-el kötött tervezési szerződésből adódó feladatok áttekintése	
2.	Átfogó és tematikus célok ismertetése	Az átfogó és tematikus célok kijelölése elfogadásra került
3.	Ütemterv előrehaladásának ismertetése/egyeztetése	Az Ütemterv előrehaladásának ismertetése egyhangúlag elfogadásra került

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Átfogó célok bővítése	Polgármester	2015.03.31.
2.	Tematikus célokhoz kapcsolódó intézkedések/adatszolgáltatás	Polgármester	2015.03.31.
3.	Adatszolgáltatás	koordinátor	folyamatos

Terra Studió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELENLÉTI ÍV

az Irányító Csoport
work shop üléséről

Csurgó Város Önkormányzatával

Időpont: 2015.03.12.

Helyszín: Csurgó, Polgármesteri hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Füstös János	Polgármester, Csurgó Város ÖK	
Fábián Anikó	Jegyző, Csurgó Város ÖK	
Vörös Máttyás	önkormányzati képviselő Csurgó Város ÖK	
Ióth Sándor	Beruházási és Műszaki Iroda (Irodavezető), Csurgó Város Polg. Hiv.	
Csenei Áron	Közigazgatási Iroda (Irodavezető) Csurgó Város Polg. Hiv.	

Európai Unió

8.4 2015.04.29.: LAKOSSÁGI FÓRUM

MEGHÍVÓ

„Dél-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Projektazonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

Csurgó város önkormányzata tisztelettel meghívja az

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA LAKOSSÁGI FÓRUM

rendezvényre.

Időpont: 2015. április 29. (csütörtök) 14.00 óra

Helyszín: Csburgói Közös Önkormányzati Hivatal 8840 Csburgó, Széchenyi tér 2.

Bármilyen kérdés vagy észrevétel esetén kérjük lépjen kapcsolatba velünk az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

Dr. Kovács Balázs

Telefon: +36 70 369 20 75

E-mail: kovacs.rfh@gmail.com

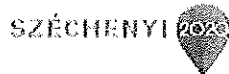
Füstös János

Polgármester

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ LAKOSSÁGI FÓRUM

Tárgy: Lakossági Fórum ITS ismertetése	
Dátum:	2015.04.29.
Helyszín:	Csurgó, Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Ferletyák Márk
Részvevők: Mellékelt jelenléti ív szerint.	

Napirend		Hozzászóló
1.	Polgármesteri köszöntő	
2.	Integrált Településfejlesztési Stratégia bemutatása	
3.	Kérdések-válaszok	
4.	Televízió-interjú	

JELENLÉTI ÍV
LAKOSSÁGI FÓRUM
Csurgó Város Örökségvédelmi Bizottsága

Dátum: 2013. április 29.

Helyszín: Csurgó, Polgármesteri Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Dr. Csurgó Zoltán	Csurgó Város Önkormányzata	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	[Handwritten organization]	[Handwritten signature]

Projekt azonosítószáma: NYUDP-6.2.1/K-13-2014-0002
 „Gél-Budánthéti Operatív Program -
 Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban -
 Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

